

PROF. A. L. HICKMANNA

GEOGRAFICKO-STATISTICKÝ
VŠEOBECNÝ
ATLAS
KAPESNÍ.

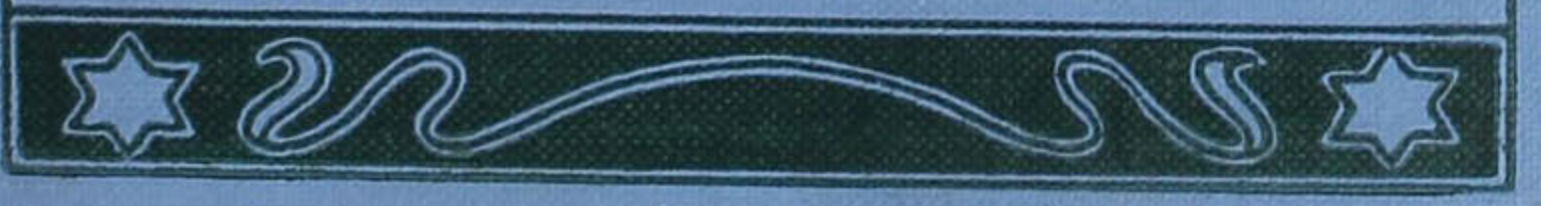
DLE NEJNOVĚJŠÍHO VYDÁNÍ
ČESKY UPRAVIL
ANTONÍN MIKOLÁŠEK.

BURSÍK & KOHOUT

Knihkupci c. k. české uni-
versity a České Akademie pro
vědy, slovesnost a umění

V PRAZE.

KARTOGR. ÚSTAV G. FREY-
TAGA & BERNDTA VE VÍDNI.

Francev

Prof. A. L. HICKMANNA

Geograficko-statistický

všeobecný

atlas kapesní.

Dle nejnovějšího vydání česky upravil

Antonín Mikolášek.

BURSÍK a KOHOUT,

knihkupci c. k. české university a České Akademie pro vědy,
slovesnost a umění v Praze.

Kartogr. ústav G. Freytaga a Berndta ve Vídni.

Soupis diagramů a map.

Tabule
čís.

1. Velikost oběžnic v porovnání se sluncem, jejich vzdálenost od něho a doba oběhu.
2. Rozdělení souše a vody na povrchu zemském. — Souš povrchu zemského v příčině zužitkování půdy ve všech 5 zemědích. — Rozšíření různých národů na zemi.
3. Jazykové všech národů na zemi.
4. Evropa. Poměrné výšky souše a hloubky mořské.
5. Ideální znázornění znamenitějších výšek a hloubek zemských. — Alpy v ideálním pohledu od západu k východu a největší hloubky moře Středozemského i jeho členů.
6. Délka čelnějších řek a velikost úvodí jejich.
7. Srovnací přehled velikosti všech držav na zemi dle plošné výměry jejich v km².
8. Mince států evropských.
9. Hustota obyvatelstva Evropy.
10. Srovnací přehled velikosti všech držav na zemi dle počtu obyvatelstva jejich.
11. Znaky všech držav evropských.
12. Poměry velikosti zemí Rakousko-Uherských:
 - a) dle výměry plošné ve čtver. kilometrech
 - b) dle počtu obyvatelstva.
13. Zužitkování půdy v procentech plné výměry plošné. — Množství dobytka domácího.
14. Roční sklizeň obilí a bramborů v mill. hl. Těžba vína i piva. — Těžba hornická.
15. Znaky rakouských zemí korunních a zemí uherských.

16. Rozšíření náboženských vyznání na zemi. Rozšíření Israelitů v Evropě. Srovnací přehled čelnějších vyznání náboženských v Evropě dle počtu jich vyznavačů.
17. Srovnací přehled velikosti čelnějších měst na zemi dle počtu obyvatelstva. (I.)
18. Národnostní a jazyková mapa Evropy. — Srovnací číselné poměry národností evropských.
19. Obyvatelstvo říše Rakousko-uherské dle náboženství a dle jazyka (národnosti).
20. Vlajky čelnějších držav na zemi.
21. Mince států evropských.
22. Srovnací přehled držav evropských a) dle plošné výměry, b) dle počtu obyvatelstva, c) dle výše ročních výdajů státních, a to: 1. úhrn ročního rozpočtu; 2. poměrná část výdajů státních na 1 obyv. připadající.
23. Srovnací přehled velikosti čelnějších měst na zemi dle počtu jejich obyvatelstva (II.)
24. Branná moc držav evropských i s námořnictvem v době míru i války bez domobrany, territ. milice a jiných pod. zřízení branných. — Roční náklad na evropské vojsko a loďstvo válečné i s mimořádným vydáním vojenským dle tříletého průměru v rak. korunách.
25. Mince států evropských.
26. Státní dluhy všech držav evropských úhrnem a v poměru k počtu obyvatelstva v rak. korunách.
27. Poměr různosti náboženských vyznání v největších městech Evropy procenty vyjádřený.
28. Roztřídění obyvatelstva dle povolání a zaměstnání v říši Rakousko-Uherské a v Německu. — Pravdě podobný vzrůst obyvatelstva evropského za stejnoměrného přibývání během příštího sta let. — Roční přírůstek obyv. dle průměrného přebytku narozených za posledních 25 let a) v procentech, b) v celých číslech okr. — Umrtnost dle věku v državách evropských za poměrů normálních.
29. Seřadění držav evropských ve příčině ceny dovezeného a vyvezeného zboží a drahých kovů v zaokr. mill. korun.
30. Mince států asijských a afrických.

31. Srovnací přehled **délky stávajících veřejných železnic a sítí telegrafních** v jednotlivých **državách evropských**.
32. Průměrný úhrn **vypravených zásylek poštovních** ve všech **državách na zemi**.
33. **Školství a vyučování**. — **Analfabetní branci vojenští různých držav evropských**.
34. **Mince státův amerických**.
35. **Vystěhovalectví**. — Poměr **stěhování se do krajín zámořských** z jednotlivých **držav evropských**. — Pohyb **přistěhovaců do Spojených států severo-amerických** od r. 1791. Porovnání množství **vystěhovaců do čelnějších krajín zámořských** od r. 1870 až do r. 1895.
36. **Vlajky, říšské a zemské barvy rakouských a uherských zemí**. **Řády a čestné odznaky**.

Vysvětlení a doplňky

týkající se obsahu map a srovnávacích geograficko-statistických diagramů tohoto atlantu.

Soustava sluneční a planetární.

Soustavu planetární tvoří ona tmavá tělesa nebeská, která v nestejných vzdálenostech kolem slunce, jež jest zdrojem světla jejich, periodicky ve drahách téměř kruhovitých **obíhají**, kolem osy své při tom se **otáčejíce**.

Z planet čili oběžnic těchto jest **Merkur** (Dobropan) slunci nejblíže, načež následují ve vzdálenostech vždy větších **Venuše** (Krasopaní), **Země**, **Mars** (Smrtonoš), tvoříce vespolek „**vnitřní**“ pás oběžnic.

Druhou skupinu činí **asteroidy** č. **planetoidy**, jichž jest posud 280 známo.

Ke třetí skupině, „**vnějšímu**“ to pásu oběžnic, náležejí: **Jupiter** (Kralomoc), **Saturn** (Hladolet), **Uranus** (Nebešťanka) a **Neptun** (Vodan).

Doba jejich oběhu různá jest dle vzdálenosti od slunce; kdežto ku př. **Merkur** krouží dráhou od slunce 57^{·5} millionů *km* vzdálenou a vykoná ji za 88 dní, potřebuje **Neptun**, od slunce 4470 millionů *km* vzdálený k jedinému oběhu svému 164 léta 286 dní.

Oběžnice takto se označují:

Merkur	♿	Jupiter	♃
Venuše	♀	Saturn	♄
Země	♁	Uranus	♅
Mars	♂	Neptun	♆

Slunce značí se ☉.

Měsíc vykoná za 27 dní, 7 hod., 43 min.. 11¹/₂ vt. dráhu kolem země, jsa od ní průměrem 385.080 *km* vzdálen.

Povrch zemský.

Povrch zemský = 509,950.000 *km*² záleží z více než čtvrtiny (26^{·8} % = 136,500.000 *km*²) souše a skoro ze tří čtvrtin (73^{·2} % = 373,450.000 *km*²) vody.

Dle jednotlivých **zemědílů** má z toho

	<i>km²</i>	obyvatelů	na 1 <i>km²</i>
Evropa	9,923.734	386,000.000	= 38
Asie	44,282.570	857,400.000	= 20
Afrika	29,932 360	176,930.000	= 6
Amerika	39,362.410	138,654.000	= 3.5
Australie s			
Polynesií	8,963 294	6,423.000	= 0.7
Polární území	4,035.632	—	

Na celé zemi žije okrouhlým počtem 1,550,000.000 lidí.

Z veškerého **povrchu vodního** má :

	<i>km²</i>	Největ. známá hloubka moř. <i>m</i>	Střední hloubka moř. <i>m</i>
Veliký oceán	47 ⁰ / ₀ = 175,000.000	9430	3870
Atlantický oceán	24 ⁰ / ₀ = 89,860.000	8340	3300
Indický oceán	20 ⁰ / ₀ = 74,890.000	6300	3600
Severní a jižní le- dové moře	9 ⁰ / ₀ = 33,700.000	4840	3000

	<i>km</i>
Délka rovníku	40.070 · 368
poledníku	40.003 · 423
obratníku	36.778
kruhu točnového	15.996 · 280
stupně rovníkového	111 · 307
obratníkového	102 · 129
kruhu točnového	44 · 508
na točně	0 0

Krychlový obsah **zeměkoule** činí

1,082.850,000.000 *km³*.

Největší vývyšeniny souše nad hladinou mořskou
v jednotlivých zemědílích.

	<i>m</i>
<i>a)</i> v Evropě: Montblanc	4810
<i>b)</i> „ Asii: Gaurisankar (Mont Everest)	8840
<i>c)</i> „ Sev. Americe: Mount Elias	5520
<i>d)</i> „ Již. Americe: Aconcagua	6970
<i>e)</i> „ Africe: Kilimandžaro	6000
<i>f)</i> „ Polynesii: Manua Kea (Havaii)	4210
<i>g)</i> „ Australii: Mount Cook (Nový Zeeland)	3763

Znamenítejší ostrovy.

	<i>km²</i>		<i>km²</i>
Nová Guinea . . .	786.000	Portorico	9.145
Borneo	734.000	Korsika	8.862
Madagaskar . . .	592.000	Kreta	8.590
Sumatra	420.000	Sjeland (v Dánsku)	6.828
Japan	382.000	Euböea	3.770
Vel. Britanie a		Mallorca	3.500
Irsko	315.000	Gotland	2.982
Nový Zeeland . .	268.000	Ösel	2.619
Celebes	178.000	Far-Öry	1.331
Java	126.000	Öland	1.320
Kuba	118.000	Laaland	1.150
Nový Fundland .	110.600	Rujana	890
Luzon	106.000	Menorca	760
Island	104.000	Korfu	720
Mindanao	96.000	Kephalonia . . .	690
Novaja Zemlja . .	92.000	Anglesey	680
Haïti	77.200	Aland	640
Sachalín	75.400	Bornholm	593
Ceylon	64.000	Man	577
Formosa	38.000	Zante	435
Hainan	34.000	Krk	410
Sicilie	25.500	Čres	400
Sardinie	23.520	Wight	370
Nová Kaledonie .	18.000	Alsen	321
Havaii	11.360	Hvar	288
Jamaika	10.860	Malta	249
Kypr	9.590	Elba	220

Znamenítejší jezera.

	<i>km²</i>		<i>km²</i>
Kaspické (25 m pod hladinou Černého moře.)	440.000	Njassa (Afr.) . . .	27.000
Hořejší j. (Sev. Am.)	84.000	Erie (Sev. Am.) . .	25.000
Victoria Nansa (Ukereve), [Afr.]	75.000	Vinipegské (Sev. Am.) . . .	24.000
Aralské (As.) . . .	68.000	Velké Medvědí (Sev. Am.) . . .	21.000
Huronské (Sev. Am.)	62.000	Velké Otročí (Sev. Am.) . . .	21.000
Michiganské (Sev. Am.) . . .	62.000	Balkašské (As.) . .	21.000
Tanganika (Afr.) .	40.000	Ontario (Sev. Am.)	20.000
Bajkalské (As.) . .	34.000	Ladoga (Rus.) . .	18.000
Čadské (Afr.) . . .	27.000	Makaraibské (Sev. Am.) . . .	16.800

I. Plémě Kavkazské čili národové středomořští v Evropě, Východní Indii a severní Africe

s ovální nebo kulatou hlavou, pletí nejvíce bílou, často i nažloutlou nebo hnědou, dlouhými splývavými nebo kučeravými, rusými nebo černými, **nikdy vlnitými** vlasy, **nevyčnávajícími** lícními kostmi a kolmo stojícími zuby.

Odvětvími tohoto plemene jsou:

A. Indoevropané čili Arioové (757 milionů).

Mají pleť bílou, splývavé, dlouhé, rusé, hnědé nebo černé vlasy a mohutný vous; mimo to jsou všickni společného jazykového kmene (jímž jest sanskrit).

K nim náležejí:

1. Slované (127 millionů.)

a) Slované severní (114·2 mill.) a to:

	mill.
Velko- a Malorusové i Rusíni v Rusku, vých. Uhrách a Haliči	90
Poláci, Kašubové, Mazurové v Ruském Polsku, záp. Haliči, v již. a vých. pohraničných krajinách Slezska, v Poznaňsku, vých. a záp. Prusku a Pomořansku	16
Lužičtí Srbové v Saské i Pruské Lužici . . .	0 ²
Čechoslované v Čechách, na Moravě, ve Slezsku i na Slovensku	8

b) Slované jižní (12·8 mill.) a to:

	mill.
Srbo-Chorváti v Srbsku, Chorvátsku, Dalmácii, Slavonii, Banátě, Bosně, Černé Hoře a Hercegovině	7
Slovinci v již. Štýrsku, Kraňsku, již. Korutansku a Istrii	1 ⁴
Bulhaři v Bulharsku a Vých. Rumelii	4 ⁴

2. Litvané (Slovanům nejbližší).

	mill.
V západní Rusi	3

3. Germani (192 mill.) a to

	mill.
a) Němci v Německu, Rakousku, Švýcarsku, baltických provinciích Ruských, Lucembursku a porůznu v Sev. Americe, Uhrách, Rusku a t. d.	72

	mill.
b) Angličané a Skotové (Anglosasové) ve Velké Britanii, Sev. Americe, Australii, již. Africe a porůznu ve Východní Indii a t. d.	100
c) Skandinávci (Švédové, Dánové, Norové) . . .	9 ⁹
d) Holandané v Holandsku, již. Africe a v zámořských osadách Javě, Sumatře, Guyaně a t. d. .	6 ⁴
e) Vlámové v Belgii, Flandrech a Brabantě .	3 ⁷

4. Řeko-Románi (154 mill.) a to:

	mill.
a) Novořekové v Řecku a v Turecku evropském i asijském	4
b) Italové v Italii, jižním Tyrolsku, částečně i v Terstu, Istrii, Dalmacii, Gorici a Gradisce .	33
c) Španělové a Katalonci s různě smíšenými odvětvími, v osadách španělských; ve střední a jižní Americe, Záp. Indii, Filipínách a t. d. .	45
d) Portugalci v Portugalsku, v osadách portugalských a v Brasilii	18
e) Francouzové, Provençalové a Vallonci ve Francii, záp. Švýcarsku, Belgii a porůznu v Kanadě, Alžíru a t. d.	44
f) Rumuni (Dákoromani) v Rumunsku, Bukovině, Bessarabii, Uhrách a vých. Srbsku .	9 ⁵
g) Rhaetoromani a Ladinové ve vých. Švýcarsku (v. kant. Graubündenském a Engadině) a již. Tyrolsku	0 ¹
h) Furlánci (Friaulové) v Italském Furlánsku a při řece Soči u Gorice a Gradisky	0 ⁴

5. Keltové a to:

	mill.
Irové č. Ersové (Horní Skotové) ve Walesu, Irsku, Skotsku a porůznu v Sev. Americe a t. d.; Armorikani v Bretani a na ostrovech normanských (1 ⁵ mill.)	9

6. Albanci (Arbanasi).

V Albanii	mill. 1 ⁸
---------------------	-------------------------

7. Iranci.

	mill.
Ve Přední Asii a na Kavkaze ((Novoperšané , Armeni, Kartvelci, Kurdové, Osseti, Gruzínci, Lesghové, Čerkesové, Afghanci, Tadžíkové a j.)	26

8. Indové (Hindové), Mahrati a j.

Ve Východní Indii 250 až 260 ^{mill.}

B. Semité (26 millionů).

Mají pleť ponejvíce tmavou až i hnědou, černé, namnoze kučeravé vlasy, zahnutý nos a úzké rty, a jsou to:

1. **Arabové a Beduini** v sev. Africe a v Arabii.
2. **Hebreové (Židé)**, rozptýlení po celé zemi.
3. Sporé zbytky z potomků starých **Chaldeův, Syrův, Feničanův, Babyloňanův, Assyřův** a t. d. v jihozápadní Asii.
4. **Habešani a Nubové, Gallové, Somalové, Suahelei** a t. d. v Habeši, Geezu, Tigre a t. d. ve vých. Africe.

C. Hamité čili Berberové (20 millionů).

V sev. Africe pleti většinou hnědé až i černé, vlasů a vousů černých a sporých; blíží se ve mnohém typu černošskému; jsou to:

vlastní **Berberové** v Marokku, **Maurové, Kabylové** a **Tuaregové**; **Koptové** v Egyptě, část **Habešanů**; **Dongolové, Bečuanové**, kmen **Soho** a j.

II. Plémě Mongolské.

Jest pleti žlutohnědé, vlasů černých, splývavých a lesklých, vousu sporého; má kosmo ležící, malé oči a vyčnívající lícní kosti.

K nim náležejí:

A. Národové Finsko-ugrijští, značně plemeni Kavkazskému příbuzní (12 millionů) a to:

- a) **Čudové (č. Finové), Karelové, Livonci, Estonci** a **Kuronci** v severní Evropě.
- b) **Maďaři a Sekelové** v Uhrách a Sedmibradsku.
- c) **Zirjanové, Mordvinové, Čeremisové, Samojedi, Vogulové, Ostjaci, Vodjaci, Lopaři** a **Čudové východní** v sever. Rusku.

B. Národové Mongolští, a to

1. **Mongolové vlastní** (asi 32 mill.) v severní a severových. Asii; **Burjatové, Mandžurové, Ainové, Tunguzové, Jakutové, Kalmykové** a t. d.; potom ve

střední Asii žijící **Bucharové, Uzbekové, Osmani, Kirgizové, Turkmeni, Tataři, Baškýrové, Čuvaši, Karakalpakové** a j.

2. **Mongolové jižní a sice Čiňané, Annamiti, Cochínští Čiňané, Siamesi a Barmani** a t. d. kolem 400 mill.

C. Japonci a Koreané (53 millionů).

D. Tibetané.

mill.

S různými drobnějšími kmeny kolem Himalaje asi 10

III. Plémě Malajské (ke 30 millionům).

Jsou podobni Mongolům, pleť mají žlutavou až i tmavohnědou, vlasy splývavé silné, lícní kosti vyčnívající, oči poněkud šikmo ležící.

K nim počítají se:

1. **Malajci** vlastní na poloostrově Malakce a na ostrově Sumatře.
2. **Tangalové a Negriti** na ostrovech Filipových.
3. **Javanci, Sundanesové, Ačinci a Battakové** na Javě a Sumatře i s příbuznými **Hovanci** na vých. polovině ostrova Madagaskaru.
4. **Dajakové, Alfurové a Makassarové** na Borneu, Celebesu a okolních ostrovech.

IV. Plémě Americké (rudé, 8—10 millionů).

Indiani (praobyvatelé Ameriky); mají pleť žlutou až i rudou, jemné, splývavé, černé vlasy a silně vyčnívající **orlí nos**. Skládají se z většího počtu jednak již vymřelých, jednak vymírajících kmenů.

Známější z nich jsou:

V Severní Americe: Athabaskové, Siouxové, Irokesi, Kriové, Crékové, Dakotové, Delavarové, Mohavkové, Vinebagové, Jovaové, Blakfótové, Čipevajové, Načesi, Huroni, Comačové, Apačové, Uthahové, Pavnéové, Cherokesi a j. v.

Ve Střední Americe: Zapatekové, Aztekové, Toltekové, Mayaové, Otomi a j.

V Jižní Americe: Quichaové, Junkaové, Collaové, Guarani, Tupi, Pehuentcheové, Botokudi, Patagonci, Araukarierové, Pešererové a j.

V. Plémě Ethiopské čili Negerské.

Jest domovem v Africe a v Australii; má pleť hnědou až i tmavočernou, černé, zježené nebo vlnité vlasy, sporrý vous, tlusté rty a široký plochý nos.

K němu náležejí:

- 1 **Negrové vlastní**, přes 85 millionů v severní a střední Africe, a to: Fulbové, Hausaové, Sontajové, Fulahové, Niam-Niamové, Ašanti, Dahomejci, Fanové, Tibuové, Vadažové, Masajové, Jorubaové, Mandingové a j.
2. **Bantuové a Bundaové** v jižní a jihovýchodní Africe, a to: Kafrové, Zuluové, Bečuani, Suahelci, Hererové, Marutseové a j.
3. **Papuové a Negriti** na Nové Guinee, Nové Kaledonii a ostrovech okolo nich.
4. **Polynesiané, Melanesiané, Australci, Mikronesané a Maoriové** na pevnině Australské, Novém Zee-landě a sousedních ostrovech Polynesie a Melanesie.

VI. Národové plemen neurčitých.

- a) **Baskové** v západních Pyrenejích francouzských a španělských kol 700.000, bezpochyby potomci a poslední zbytkové starověkých **Iberův**.
- b) **Dravidové**, přes 50 millionů ve Přední Indii (Dekhanu), dle všeho praobyvatele země, s kmeny Gondův, Kolův, Telugův, Tamylův a j.
- c) **Singhalesi**, skoro 2 milliony, na ostrově Ceylonu, příbuzní to Dravidův.
- d) Obyvatelé arktických krajin Asie a Severní Ameriky, **Kamčadalové, Yukagýrové, Eskymáci, Čukčové, Aleuti** a j.
- e) **Hotentoti a Křováci** (Koranaové, Gricquaové, Namacquaové a j.) mající lebku nízkou, pleť žlutavě šedou, vlnité vlasy, silně vyčnívající lícní kosti, tlusté rty a malý, sploštělý nos, v jihozápadní Africe.
- f) **Cikáni**, zvláštní to svérázný, po celé Evropě, západní Asii a Severní Americe rozptýleně žijící kočovný kmen.

Rozšíření náboženských vyznání na zemi.

Náboženská vyznání lze dle dokonalosti jejich roztrždit ve čtvero hlavních skupin, které opět ve více podružných odvětví se rozpadají.

Prvou skupinu tvoří nejnižší stupeň náboženských názorů a přichází toliko u národů nacházejících se na nejnižším stupni kulturním. Záleží pak toliko z nejasných představ nebo domněnek o jakémisi životě posmrtném. Náboženské názory spojeny jsou se zmatenou směsí pověr a bázně před duchy.

Druhou skupinu tvoří **fetišism**, víra to v posmrtné žití duše lidské v podobě jiné **na zemi**, z čehož ovšem také uctívání zvířat, ba i neživých věcí základ svůj bere.

Prostřednictvím styků s duchy zabývají se **šamani** nebo čaroději.

Třetí též polytheistickou skupinou jest **Brahmaismus**, který sluší považovati za zdokonalený výtvar fetišismu, blíží se však již mnohonásobně učení monotheistickému (víře v Boha jednoho), jelikož k různým bohům přistupuje ještě božství jediné, duch světový, nejvyšší bytost, zvaná „**Brahma**“.

S učením tímto těsně příbuzný jest „**Buddhismus**“ (učení Fo-ovo), kterýž roztržďování lidstva ve 4 kasty, tak jak je Brahmaism žádá, zavrhuje, a vyznavačům svým po jejich čistém životě časném poskytuje naději splnutí duše s nejvyšší bytostí „**Buddhou**“.

Tomuto blízká jsou učení **Konfutseovo** a **Laotseovo**, jakož i tak zvaných **ctitelů praotců**.

Čtvrtou nejdokonalejší skupinu tvoří náboženská vyznání **monotheistická**, uznávající **jediného** Boha jakožto bytost nejvyšší a učící víře v posmrtný život duše lidské.

K nim náležejí **křesťané**, **mohammedáni** a **israelité** se svými různými odstíny a sektami.

Dle počtu jich vyznavačů čítají okrouhlým číslem 530 millionů křesťanů, z čehož připadá na

katolíky kolem 250 mill.

protestanty „ 170 „

Řeky východní (č. pravoslavné) „ 110 „

čítaje v to i různé sekty.

K **islam**u (učení Mohammedovu) přiznává se asi 210 millionů lidí; **israelitů** jest přes 8 millionů.

Polytheistů (Brahmanů, Buddhistů, Šintův, vyznavačův učení Konfutseova, Laotseova a t. d., ctitelů fetišův a pohanů čítá se úhrnem přes 800 millionů.

Jazykové všech národů žijících na zemi, jejich roztržidění a rozšíření.

Různé jazyky a hlavní jejich nářečí — čítá se jich na zemi skoro **tisíc** — možno jednak dle grammatikalní stavby, jednak dle původu v různé skupiny roztržiditi.

Dle roztržidění grammatikalního rozeznávati sluší **tré** hlavních druhů, a to:

1. jazyky **jednoslabičné** čili **isolující**, u kterých, jak tomu jest u jazyka čínského, jednoslabiká slova nezměněně v celky se skládají;
2. jazyky **slučovací** čili **agglutinující**, které ku nezměněným kořenům slovním jiné ohebné členy slov přivěsují. Odvětví této 2. skupiny tvoří jazyky t. z. **polysynthetické**, při nichž se ke kořeni slovnímu vedlejší určující pojmy jednak ve zkráceném tvaru přivěsují, jednak mezi tyto a přípony vsouvají.
3. Další skupinu tvoří jazyky **flexivní** (ohýbající), při nichž téměř všechny druhy slov měněny (ohýbány) a vespolek spojovány býti mohou; k této velice vyvinuté skupině náležejí pouze jazyky **indoevropské** a **semitské**.

Hledíc k původu a jejich historické neb národní příbuznosti, rozdělují se veškeré jazyky taktéž na 8 hlavních a několik osamotnělých kmenů jazykových, které následovně od sebe se rozlišují:

I. Indoevropské jazyky,

jichž původ více méně v sanskritu naléztí lze, kterými té doby mluví nejvíce národů Evropských a jejich odvětví žijící v Americe, Australii a jižní Africe, pak i Indové, Peršané, Afghanci, Nepalové, Kurdové, Kavkazané a j., úhrnem asi 760 millionů lidí.

Rozdělují se pak opět takto:

A. Jazyky slovanské (127 mill.) a to:

*a) severní (přes 114·2 mill.) *) a sice.*

1. **Jazyk ruský a rusínský** (k 90 mill.) v Rusku, východní Haliči a severovýchodních Uhrách.
2. **Jazyk polský, mazurský, kašubský** (16 mill.) v Polsku, Haliči a pohraničných krajích Poznańska, Slezska, Pomoranska a záp. Pruska.

*) Číslo v závorkách uvedené značí při jazycích vždy přibližný počet lidí touto řečí mluvících.

3. **Jazyk českoslovanský** (8 mill.) v Čechách, na Moravě, ve Slezsku a na Slovensku.
4. **Jazyk lužický** (0·2 mill.) v Lužici.

b) jižní (13 mill.) a sice

Jazyk srbochorvátský, slovenský a bulharský v Srbsku, Bosně, jižních Uhrách, již. Štýrsku a Korutanech, ve Kraňsku, Istrii, Dalmacii a části Gorice a Gradisky.

B. Jazyky germanské (192 mill.) a to :

Jazyk německý (přes 72 mill.) v Německu bez severovýchodního území pohraničního, v největší části rakouských zemí Alpských, skoro ve $\frac{1}{3}$ Čech, Moravy a Slezska, porůznu v Uhrách, Sedmihradsku v Bukovině i ve Spoj. Státech severoamerických, v sever. Švýcarsku, v části ruských zemí pobaltických, v Lucembursku a v osadách jihoruských, brasílských, australských a j.

Jazyk anglický (ke 100 mill.) ve Velké Británii, Spoj. Státech severoamerických, Kanadě, jižní Africe, v Australii a anglických osadách.

Jazyk švédský (5⁵ mill.) ve Švédsku a ve finských městech.

Jazyk dánský (4⁴ mill.) v Dánsku, na Islandě a v Norsku.

Jazyk holandský (6⁴ mill.) v Holandsku a **jazyk frýzský** v sever. Holandsku, na pobřeží německém a ostrovech Sever. moře.

Jazyk vlámský (3⁷ mill.) v Belgii, Brabantě a ve Flandrech.

C. Jazyky romansko-řecké (154 mill.), a to :

Jazyk vlašský (33 mill.) v Itálii, na Korsice, v jižním Tyrolsku, v Gorici a na pobřeží Dalmatském i Istrijském.

Jazyk španělský (přes 45 mill.) ve Španělsku, střední a jižní Americe kromě Brasilie, v záp. Indii a ve španělských osadách.

Jazyk portugalský (18 mill.) v Portugalsku a Brasilii.

Jazyk asturský v severním Španělsku.

Jazyk francouzský (Langue d'ouï 30 mill.) ve Francii, záp. Švýcarsku a porůznu v Belgii, Kanadě, Alžíru a ve francouzských osadách.

Jazyk provençalský (Langue d'oc 12 mill.) v jižní Francii a **katalonský** v severových. Španělsku.

Jazyk valonský (2⁵ mill.) v již. Holandsku, Belgii, Lucembursku a sev. Francii.

Jazyk rumunský (9⁵ mill.) v Rumunsku, Bessarabii, vých. Srbsku, v Bukovině, jihových. Uhrách a Sedmihradsku a v Řecké Makedonii.

Jazyk rhétoromanský (0¹ mill.), **ladínský** v kantone Graubündském, v Engadině, již. Tyrolsku, **furlánský** (0⁴ mill.) ve Furlánsku (severových. Itálii).

Jazyk novořecký (4 mill.) v Řecku, evropském Turecku, Kandii, Kypru a jiných ostrovech i na pobřeží malasijském.

D. Jazyky iranské (kolem 26 mill.)

v jihozápadní Asii a na Kavkaze, totiž:

Jazyk novoperský, afghanský, lesghický, gruzínský, kurdský, puštuhský, ossetický a t. d.

Jazyk arménský (3 mill.) v Armenii (Malé Asii) a porůznu v Turecku, Uhrách, Rusku i Persii a jinde.

E. Jazyky indické (ke 260 mill.)

Jimi mluví v celé východní Indii kromě vnitřního Dekhanu, Barmy a poloost. Malakky.

Čelnější odvětví jsou:

Jazyk Hindů č. **hindostanský** (Urdu), pandžabský, bengalský, mahratský, sindhický, gudžeradský, orisský, assamský, nepalský, kažmírský, kafirský a j.

II. Jazyky uralsko-altajské, a sice

1. **jazyk čudský**, estonský, livonský, permský, mordvinský, sirjánský, vogulský, lopařský a j. v severní Evropě, ke 4 mill.;
2. **jazyk maďarský** v Uhrách a jazyk Sekelův v Sedmihradsku, 8 mill.;
3. **jazyky turecko-tatarské**, asi 20 mill., v Turecku a sev. Asii nebo jazyky Osmanův, Nogajcův, Kalmykův, Turkmenův, Kyrgizův, Uzbekův, Jakutův a t. d.;
4. **jazyk mongolský**, mandžurský, samojedský, burjatský, tunguzský a j. v severovýchodní Asii.

III. Jazyky národů Kavkazských.

Jazyk gruzinský, mingrelský, lazický, čerkézský, čečenzský, avarský a t. d.

IV. Jazyky malajsko-polynésské (ke 40 mill.) a sice

1. **Vlastní jazyk malajský** (sundanézský, tagalský, dajakský, alfurský, batakský a j.) na polouostrově Malakce, ostrovech Sundajských a na vých. polovině ostrova Madagaskaru.
2. **Jazyk melanésský a polynésský** (Maori) na Novém Zélandě a okolních ostrovech.

V. Jazyky izolující (jednoslabiké, přes 400 mill.)

Jazyk čínský, anamský, siamský, kambodžský, šanský, tibetanský, talaingský, barmanský a j. v jiho-východní Asii.

VI. Jazyky japonsko-koreanské a sice

Jazyk japonský v Japonsku (44^{·5} mill.) a koreanský na Korei (8^{·5} mill.).

VII. Jazyky hamitsko-semitské a to

1. **Jazyky hamitské** (přes 20 mill.) v sev. Africe, jazyk Berberův, Tuaregův, Koptův, Gallův, Somalův, Sohův, Bedžův a j.
2. **Jazyky semitské** (26 mill.) v severových. Africe a v Arabii a to jazyk arabský, etiopský (gezský, tigreský, amharaský, harariský) v Habeši, potom i jazyk hebrejský.

VIII. Jazyky bantuské (ke 25 mill.)

ve střední a jižní Africe a to

jazyky Kaffrův, Zulův, Suahelův, Hereroův, Bečuanův, Marutseův, Bundaův, Kongoův, Basutoův, Matongaův a j.

IX. Jazyky vnitroafrické.

1. **Různé jazyky negerské** ve střední Africe (přes 80 mill.) jako j. Volofův, Hansaův, Bornuův, Baghir-miův, Nubův, Fulbův a t. d.

2: **Jazyky Hottentotův a Křovákův s hláskami mlaskavými v jižní Africe.**

X. Jazyky dravidské (přes 50 mill.).

Jimi mluví praobyvatelé Dekhanu a na západní polovině ostrovu Ceylona, totiž

jazyk tamilský, gondský, telugský, kanaresský, malajamamský a j.

XI. Jazyky praobyvatelů Amerických (částečně již vymřelých) 10—12 mill. a to:

1. **ve severní Americe** jazyk Apačův, Irokésův, Pavniův, Siouxův, Delevarův, Kriův, Dakotův a j. Indianův;
2. **ve střední Americe** jaz. Mayaův, Otomiův, Aztekův, Zapotekův a j.
3. **v jižní Americe** (skupina peruanská) jaz. Quichův, Yunkův a j.; jaz. Araukariův, Obokudův a j.

XII. Isolované č. osamocené jazyky, a sice:

1. **Jazyk baskycký** v Pyrenejích (700.000).
2. **Jazyk albánský** (2 mill.) v Albánii (Makedonii).
3. **Jazyk litevský** (pobaltický), j. slovanskému dosti blízký (3 mill.) na Litvě a ve vých. Prusku.
4. **Jazyky keltické** (6 mill.) a to: j. irský č. galský v Irsku a sev. Americe, ersický v Hoř. Skotsku a na ostrově Manu, kymrický v Bretagni a kornický ve Walesu.
5. **Jazyky kamčadalův, Aleutův, Jakutův, Ostákův, Eskymakův** a j. v sev. Asii a Americe.

Na připojených 5 tabulkách zobrazeny jsou důležitější běžné mince, při nichž udána hodnota jejich v rak. korunách, němec. markách říšských a ve frankách.

Na geograficko-statistických diagramech objasněn jest smysl jejich netoliko připojenými slovními výklady, ale i kresbou a barvami tak případně, že jim snadno lze porozuměti.

Obnosy peněžné v diagramech obsažené udány jsou v rak. korunách bez ohledu ku měnné hodnotě zlata.

Statistický přehled

Evropa.

Država a její vládní útvár	Hlava státu, narozen r. (*) nastoupil r. (n) Dynastie, ná- stupce trůnu	Plošná výměra v <i>km</i> ²	Počet obyva- telstva v ti- sících	Hu- stota na 1 <i>km</i> ²
Andorra, republika, pod svrchova- ností francie a biskupa Urgel- ského (ve Šp.)	Generalní rada 24 členná.	452	6	13
Anglie (vl. spojené království Velké Britanie a Irska); kon- stituční mon- archie	Královna Viktorie * 1819, n. 1837 Dynastie Welfská (hano- veránská) Albert Edvard, princ. Walesský * 1841	314.950	40.200	128
Anglie s Walesem, ostrovem Man a Normanskými ostrovy	—	151.480	31.100	206
Skotsko	—	78.790	4250	54
Irsko	—	84 250	4650	55
Gibraltar, Malta, Gozzo a Comino	—	330	200	615

všech držav na zemi.

Evropa.

Hlavní město a jiná čelnější města s jich předměstími, počet obyv. v tisících	Peníze, míry a váhy	Nejdůležitější plodiny a výrobky
Andorra 0. ⁶	Měna franková 1 peseta = 100 centesimův metrické míry a váhy	Dříví, železo, ruda olověná, ovčí vlna, sýr, mineralní voda
Londýn 4500 (s polic. okresem. 6300) Glasgow 720 Liverpool 640 Manchester 540 Birmingham 510 Leeds 410 Dublin 360 Sheffield 360 Edinburg 300 Belfast 280 Záp Ham 275 Bristol 250 Nottingham 250 Bradford 235 Hull (Kingston) 225 Newcastle n. T. 220 Salford 220 Leicester 205 Portsmouth 185 Cardiff 170 Dundee 165 Plymouth 155 Oldham 145 Sunderland 142 Aberdeen 140 Blackburn 130 Brighthon 120 Bolton 120 Preston 115 Birkenhead 110 Norwich 110 Huddersfield 105 Croydon 105 Derby 110 Gateshead 100 Swansea 100 Halifax 100 La Valetta 80 Gibraltar 26	1 libra sterlinků = 20 shillinků à 12 pence à 4 farthings 1 ton = 20 cent- weight à 4 quartes à 18 liber 1 libra = 0. ⁴⁵ kg 1 angl. míle = 1760 yardů = 5280 stop = 1609. ⁸ m 1 □yard = 0. ⁸³⁶ m ² 1 gallon = 4 quarty à 2 pinty à 4 gill = 4. ⁵⁴ l	Příze, bavlněné a vlněné zboží, látky lněné, železo, ocel, cement, stroje, kamenné uhlí, lučebniny, papír, koně, Indie: obilí, perly, indych, opium, rýže, bavlna Afrika: vlna, obilí, koření Amerika: dříví, obilí, máslo a sýr, skot Australie: vlna, drahé kovy, obilí.

Evropa.

Država a její vládní útvár	Hlava státu, narozen r. (*) nastoupil r. (n) Dynastie, ná- stupce trůnu	Plošná výměra v <i>km</i> ²	Počet obyva- telstva v ti- sících	Hu- stota na 1 <i>km</i> ²
Osady a ochranné i poplatné státy:		28,934.000	349.400	—
v Asii		5,244.000	300.000	—
I. Britská Indie (císařství)	Místokrál lord Elgin			
a) Bezprostřední državy:		2,500.000	225.000	90
z nichž: Bengalsko		392.480	71.400	182
Assam		126.915	5.500	43
Barma		443.985	7.600	17
b) Státy ochranné:		2,381.180	70.000	29
z nichž: Baludžistan		350.000	550	16
Rajputana		337.380	12.000	36
Hyderabad		214.180	11.500	54
Mysore		72.350	4.950	69
Kažmír		209.500	2.550	12
Aden, Sikkim, Manipur a j.				
II. Ostatní britská Asie:		362.820	5.000	13 ^{·8}
z čehož: Ceylon		63.976	3.200	50
Singapore		555	185	336
Sev. Borneo		80.300	50	0 ^{·6}
Brunei a Seravak...		127.200	320	2 ^{·5}
Hongkong, Perak, Male- divy a j.				
v Africe:		5,950.000	37.000	—
a) Kapsko, Natal a středoafričké ochranné státy na ř. Zambezi a. j.		2,500.000	5.000	2
b) Britská vých. a záp. Afrika, území Nigerské, Sierra Leone, Mauritius, Sv. He- lena a ochranný stát Zanzi- barský		3,450.000	32.000	9 ^{·3}
v Americe:		9,490.000	7.200	—
a) Kanada s Novým Fund- landem a Labradorem		9,190.000	5.400	0 ^{·6}
b) západoindické ostrovy, britská Guyana a Hon- duras, Bermudy, ostrovy Bahamské a. j.		300.000	1.800	6
v Australii a Okeanii		8,250.000	5.200	0 ^{·6}

Europa.

Hlavní město a jiná čelnější města s jich předměstími, počet obyv. v tisících	Peníze, míry a váhy	Nejdůležitější plodiny a výrobky
Kalkutta 900 Bombay 850 Madras 480 Haiderabad 420 Luknov 280 Benares 220 Delhi 200 Singapur 200 Mandalay 190 Kownpur 190 Bangalur 180 Rangun 180 Lahore 180 Allahabad 180 Agra 170. Platna 165 Puna 165 Jaypur 160 Amritsar 140 Colombo 130 Bareli 125 Nagpur 120 Howrah 120 Baroda 120 Srinagar (Kažmír) 120 Surat 110 Kuraché 106 Gvalior 105 Zanzibár 100 Kapské Město 100 Kimberley 30 Port Eliščin 24 Montreal 220 Toronto 185 Quebec 63 Kingston (Jamaika) 50 Halifax 40 St. John 40 Melbourne 500 Sydney 430 Adelaide 145 Brisbane 100	1 rupie = 16 annasů à 12 piesů mohur = 12 rupií 1 bazar maund à 40 sihrů à 16 chittaků à 5 tolasů = 37 ^{·324} kg 1 Bombay maund = 12 ^{·7} kg 1 guz à 2 hatů à 24 anglí = 1 angl. yard = 0 ^{·914} m 1 cubit (Madras) = 0 ^{·457} m 1 kendi rýže = 88 l Anglické peníze, míry a váhy 1 dollar courant = 100 centimův	Rýže pšenice, káva, čaj, bavlna, juta, hedvábi, kožešiny, kůže, indych, látky chemické, barvy, pryskyřice, oleje opium, koření, cukr, rum, tabák, sůl, příze, tkaniny, šály, koberce, ledek, klovatina, kůru chinovou, slon. Vlna, obilí, pštroší péra, kožešiny, kůže, slon, vzácné kovy, diamanty, cukr, káva, indych, koření, barviva, klovatina Obilí, brambory, mouka, kožešiny, dříví, kam. uhlí, draslo, usně, vlna, doby- tek, ovce, máslo, sýr, ryby, rybí tuk. Vlna, vzácné kovy, obilí, brambory, chmel, mouka, konopí, tabák, měď, olovo, cukr, perly

Evropa.

Država a její vládní útvár	Hlava státu, narozen r. (*) nastoupil r. (n) Dynastie, ná- stupce trůnu	Plošná výměra v <i>km</i> ²	Počet obyva- telstva v ti- sících	Hu- stota na 1 <i>km</i> ²
Belgie, království; konstituční monarchie	Král Leopold II. * 1835, n. 1865 Dům Sasko- Koburg-Gotský Princ Filip, hrabě Flanderský * 1837	29.457	6600	220
Bulharsko a Východní Rumelie konstituční knížectví pod svrchovaností Turecka	Kníže Ferdinand I. * 1861, n. 1887 Dům Sasko- Koburg-Gotský Princ Boris Trnovský * 1894	96.660 z čehož Vých. Rumelie 33.500	3360	34
Černá Hora, absolutní knížectví	Kníže Mikuláš I. * 1841, n. 1860 Dům Petrovičů Něgošů Danilo Alexandr * 1871	9.085	230	25
Dánsko, království konstituční monarchie	Král Kristian IX. * 1818, n. 1863 Dům Šlésvíko- holštýnsko-sonder- bursko-glücksburský Kristian Fréderik * 1843	39.665 Island: 104.785	2310 71	58 0.7
Osady:		90.310	34.5	—
v Americe: Grónsko (Grönland)		90.000	10.5	0.1
Západoindické ostrovy: St. Croix, Sv. Tomáš a t. d.		3.0	33	106

Evropa.

Hlavní město a jiná čelnější města s jich předměstími, počet obyv. v tisících	Peníze, míry a váhy	Nejdůležitější plodiny a výrobky
Brussel 530 Antorf 285 Liěz 170 Gent 165 Mecheln 54 Verviers 52 Bryg 50	Měna franková Metrické míry a váhy	Kam. uhlí, železo, ocel, stroje, zinek, nikl, sklo, zbraně, sukno, krajky, zboží lněné a bavlněné, cukr, doutníky, pivo, papír, briquety, koks
Sofia (Srědec) 47 Plovdiv 36 Ruščuk 28 Varna 28 Šumen 23 Slivno 23 Plevno 16 TatarBazardžik 16	Měna franková 1 lev = 100 stotinek Metrické míry a váhy	Kam. uhlí, železo, obilí, kukuřice, růžový olej a j. plo- diny, výšivky, dříví, sýr, máslo
Cetyně 3 Podgorica 7 Dulcigno 5 Nikšič 4 Antivari 2	Měna rakouská, ruská a turecká, jakož i míry a váhy	Skot, kozy, kůže
Kodaň 430 Aarhus 36 Odense 35 Aalborg 28 Horsens 19 Helsingör 12 Na Islandě: Reykjavik 4 Na Grönlandě: Sukkertoppen 1	1 koruna = 100 oerů 1 cent = 100 liber = 50 kg 1 loket (alen) = 2 stopy à 12 palců = 0. ⁶²⁷ m 1 tuna = 8 šéfů = 139. ¹² l	Rukavice, kůže, obilí, máslo, cukr, tabák, skot, jantar a t. d. Gronsko: rybí tuk, velrybí slanina, kajčí peří, kožešiny

Evropa.

Država a její vládní útvár	Hlava státu, narozen r. (*) nastoupil r. (n) Dynastie, ná- stupce trůnu	Plošná výměra v <i>km</i> ²	Počet obyva- telstva v ti- sících	Hu- stota na 1 <i>km</i> ²
Francie, republika	President Emile Loubet * 1838 n. 1899	536 891	38.600	72
Osady a státy ochranné:		3,979.520	41.866	—
V Asii:		895.920	25.600	—
Annam	Král Tham-Thai	420.980	7500	18
Kambodža	Král Norodom I.	104 700	815	8
Kočinčina	—	55.620	2230	40
Tonkin	—	314.110	14.100	44
Pondichéry a državy ve Přední Indii	—	510	305	600
V Africe:		2,972.500	16.350	—
Alžír	—	798.000	4500	5.6
Sudan, Sene- gambie atd.	—	1,480.000	6600	4.4
Ochranný stát: Tunis	Bey: Sidi Ali	100.000	1500	15
Ochranný stát: Madagaskar s Komory atd.	—	594.500	3700	6
V Americe:		82.000	416	—
Cayenne (Guayana)	—	78.900	30	0.4
Západoind. ostrovy: Martinique atd.	—	300	386	125
V Australii a v ind. okeanu:				
Nová Kale- donie, Tahiti, Réunion atd.	—	24 200	100	4

Evropa.

Hlavní město a jiná čelnější města s jich předměstími, počt obyv. v tisících	Peníze, míry a váhy	Nejdůležitější plodiny a výrobky
Paříž 2900 Lyon 480 Marseille 450 Bordeaux 260 Lille 220 Toulouse 150 St. Etienne 150 Nantes 130 Havre 130 Roubaix 125 Rouen 115 Remeš 110 Nizza (Nice) 107 Nancy 100 Toulon 95 Amiens 90 Brest 78 Limoges 78 Angers 77 Nimes 75 Montpellier 74 Tourcoing 73 Rennes 70 Dijon 68 Orléans 67 Tours 63 Le Mans 58 Calais 58 Hué 30 Pnom-Penj 35 Saigon 65 Hanoi 150 Pondichéry 50 Candernagar 25 Karikal 20 Alžír 92 Oran 81 Constantine 48 Tlemcen 33 Bona 32 St. Louis 20 Dakar 6 Tunis 145 Sfaks 30 Antananarivo 100 St. Denis 36 Tamatave 15 Cayenne 10 — Noumea 7 Papeete 3	1 frank = 100 centimův Metrické míry a váhy 1 kwan = 312 ^{·4} kg 1 thuok = 0 ^{·638} m 1 šita = 56 l 1 gallon à 12 markalů à 2 pakasy à 2 másy = 35 ^{·89} l, 1 condée = 0 ^{·5197} kg 1 barre = 234 ^{·96} kg 1 livre poids = 0 ^{·4895} kg 1 toise = 1 ^{·949} m 1 kafis à 16 huēba à 12 saa = 495 ^{·94} l 1 draa = 0 ^{·488} m 1 kantar = 50 ^{·688} kg	Ozdobnické a modní zboží, okrasné předměty, voňavky, mýdlo, vlna, klobouky, rukavice, oděvné látky, tkaniny hedvábné, bavlněné a vlněné, nábytek, kočáry, vino, líhoviny, sýr, sardinky atd. Bavlna, cukr, koření, rýže, dříví, indych, gummiguta, léčiva, sloň, tabák, kůže, brotan, hedvábí Obilí, dobytek, vlna, palivový olej, halfa, zelenina, datle, mandle, olivový olej, pštroši péra, tabák, klovatina, kůže, sloň Káva, rýž, kukuřice, pryž, cukr, bavlna, maňok, čaj, rum, koření Bavlna, cukr, rum, káva, kakao, koření, vanilka, olej ricinový, dříví Ořechy kokosové, banany, dříví, bavlna

Evropa.

Država a její vládní útvár	Hlava státu, narozen r. (*) nastoupil r. (n) Dynastie, ná- stupce trůnu	Plošná výměra v <i>km</i> ²	Počet obyva- telstva v tí- sících	Hu- stota na 1 <i>km</i> ²
Holandsko, konstituční království	Královna Vilemína * 1880, n. 1890 Dům Nassavsko- Oraňský	33.000	5000	151
Osady:		2,108.430	34.530	—
v Asii: Sumatra, Java, Borneo, Celebes, Moluky a t. d.....		1,581.000	31.200	22
„ Americe: Surinam		130.230	130	0.9
„ Australii: Záp. Nová Guinea, ostrovny Papuanské		397.200	240	0.6
Italie, konstituční království	Král Humbert I. * 1844, n. 1878 Dům Savojský Viktor Emanuel * 1869	286.589	31.500	110
Osady a ochranná území: v Africe (Eritrea)		247.300	195	0.8
Lichten- šteinsko, konstituční knížectví	Kníže Jan II. * 1840, n. 1858 Dům Lichten- šteinský	159	9.5	59
Lucembursko, konstituční velkovévodství	Velkovévoda Adolf * 1817, n. 1890 Dům Nassavský Vilém * 1852	2.587	220	85

Evropa.

Hlavní město a jiná čelnější města s jich předměstími, počet obyv. v tisících	Peníze, míry a váhy	Nejdůležitější plodiny a výrobky
Amsterodam 510 Rotterdam 290 Haag 200 Utrecht 100 Surabaja 150 Batavia 125 Surakarta 108 Palembang 55 Bandjermassin 45 Paramaribo 32 Pandang 30	1 holandský zlatý = 100 centů Metrické míry a váhy	Skot, máslo, sýr, ryby (sledi), brou- šené diamanty, cukr, likéry Asie: Cukr, káva, tabák, koření, indych Amerika: Cukr, káva, bavlna, kakao
Řím 500 Neapol 540 Milán 470 Turin 360 Palermo 290 Janov 230 Florence 210 Benátky 170 Messina 150	Měna franková 1 lira = 100 centesimů Metrické míry a váhy	Hedvábí, olej oli- vový, víno, již. ovoce, síra, zlaté zboží ozdobnické, dřevěné výrobky, mramor
Vaduz 1	Peníze jako v říši Rakousko-Uherské Metrické míry a váhy	Obilí, dobytek
Lucemburk 18 Echternach 4	Peníze francouzské, holandské a německé Metrické míry a váhy	Konopí, len, surové železo, dříví, usně, sýr

Evropa.

Država a její vládní útvár	Hlava státu, narozen r. (*) nastoupil r. (n) Dynastie, ná- stupce trůnu	Plošná výměra v km^2	Počet obyva- telstva v ti- sících	Hu- stota na 1 km^2
Monako, absolutní knížectví	Kníže Albert I. * 1848, n. 1889 Dům Grimaldi- Goyon z Matignonu Ludvík * 1870	22	15 ^{·2}	690
Německo, konstituční spolkový stát	Císař Vilém II. * 1859, n. 1888 Dům Hohen- zollernský princ Bedřich Vilém * 1882	540.482	1895: 52.500 1899: 55.200	102
Jednotlivé státy říše Německé:				
Anhaltsko, vévodství	Bedřich * 1831, n. 1871	2.294	1895: 295	129
Badensko, velkovévodství	Bedřich * 1826, n. 1852	15.081	1.730	115
Bavorsko, království	Luitpold, princ-vladař * 1821 (Otto I., král, * 1848, n. 1886)	75.904	5.820	77
Brémy svobodné město	Dr. A. D. Pauli 1. měšťanosta zvolen 1899	256	198	773

Evropa.

Hlavní město a jiná čelnější města s jich předměstími, počet obyv. v tisících	Peníze, míry a váhy	Nejdůležitější plodiny a výrobky
Monako 3 Monte Carlo 4 Condamine 6	Italské a fran- couzské peníze, míry a váhy	Olej, voňavky, jižní ovoce
jsou násle- dující:	1 marka = 100 pfeniků Metrické míry a váhy.	Kam. uhlí, dříví, zboží ocelové, železo, zinek, víno, pivo, líh, sůl, tabák, chmel, stroje, zboží bavlněné a vlněné, přízi, cukr, náhrázky kávové, cukrovinky, porcelán a kame- nina, barvy, hračky, lučebniny, knihy a tiskopisy, hodiny, zlaté a stříbrné zboží.

Města v říši Německé (1899):

Berlín 1750, s předměstími **2200**, Hamburk 670,
Mnichov 445, Lipsko 430, Vratislav 405,
Drážďany 400, Kolín n. R. 350, Frankfurt n. M. 250,
Hannover 240, Děvín 225, Düsseldorf 200,
Královec 182, Norimberk 180, Kamenice 180,
Charlottenburk 175, Stuttgart 160, Štětín 160,
Altona 154, **Brémy 150**, Elberfeld 150,
Štrasburk 145, Barmen 136, Cáchy 132,

(Pokračování na straně 33.)

Evropa.

Država a její vládní útvár	Hlava státu, narozen r. (*) nastoupil r. (n) Dynastie, ná- stupce trůnu	Plošná výměra v km^2	Počet obyva- telstva v ti- sících	Hu- stota na 1 km^2
Brunšvicko vévodství	Albrecht, princ-vladař, * 1837, n. 1885.	3.672	440	120
Elsasy- Lotrinsko, říšské území	Heřman kníže Hohenlobe- Langenburk, místodržitel	14.509	1.646	114
Hamburk, svobodné město	Dr. J. Ch. E. Lehmann, 1. měšťanosta zvol. r. 1898.	414	690	1.667
Hessensko, velkovévodství	Arnošt Ludvík * 1868, n. 1892	7.682	1.040	135
Lippe, knížectví	Arnošt hr. Lippe-Biester- feld, * 1842, vladařem od r. 1897	1.215	135	111
Bukovec (Lübek), svobodné město	Dr. J. Klug, měšťanosta, zvol. r. 1899	298	95	285
Meklenburk- Zvěřín, velkovévodství	Kníže Jan Albrecht, * 1857, vladařem od r. 1897	13.162	600	45
Meklenburk- Střelice, velkovévodství	Bedřich Vilém, * 1819, n. 1860	2.930	102	35
Oldenbursko, velkovévodství	Petr, * 1827, n. 1853	6.423	375	58
Prusko, království	Vilém II., * 1859, n. 1888	348.437	32.000	92

Evropa.

Hlavní město a jiná čelnější města s jich předměstími, počet obyv. v tisících	Peníze, míry a váhy	Nejdůležitější plodiny a výrobky
---	------------------------	-------------------------------------

(Pokračování strany 31).

Gdansk 130, Halle (Dobruška) 128, Dortmund 128,
Brunšvik 127, Krefeld 110, Essen 110,
Mannheim 107, Kiel 98, **Karlsruhe 93**,
Kassel 90, Mühlhúsy (El.) 88, Augšpurk 86,
Erfurt 82, Wiesbaden 82, Mohuč 80, Duisburk 79,
Zhořelec 78, **Bukovec 76**, Poznaň 76,
Würzburg 74, Rixdorf* 72, **Darmštat 69**,
Schöneberg* 63, Münster 63, Spandava 63,
Frankfurt n. O. 62, Postupím 62, Plavno 61,
Méty 60, Bochum 59, Mnichovský Gladbach 57,
Freiburg 56, Lehnice 55, Cvikava 55, Roztoky 53,
Bielefeld 53, Remscheid 53, Königshütte 51,
Bydhošť 50, Fürth 49, Elbinky 49, Osnabrück 49,
Dessava 49, Bonn 48, **Gera 47**, Harburg 47,
Altendorf* 47, Brandenburg 46, Hagen 46,
Řezno 45, Bytom (Beuthen) 44, Halberstadt 44,
Solingen 44, Flensburg 44, Kaiserslautern 44,
Ludvíkshafen 44, Offenbach 43, Hildesheim 43,
Trevír 42, Koblenz 42, Ulm 42, Bamberk 41,
Chotěbuz (Kottbus) 39, Milheim nad R. 39, Linden 39,
Borbeck* 38, **Zvěřín 37**, Heidelberg 37,
Heilbron 36, **Altenburg 35**, Bernburg 35,
Pforzheim 34, Kolmar 34, Milheim n. Rúrou 34,
Oberhausen 33, Gelsenkirchen 33, **Gotha 32**,
Forst 32, Guben 32, Landsperk 32, Worms 32,

(Pokračování na straně 35.)

* Jsou městečka a vsi.

Evropa.

Država a její vládní útvár	Hlava státu, narozen r. (*) nastoupil r. (n) Dynastie, ná- stupce trůnu	Plošná výměra v <i>km</i> ²	Počet obyva- telstva v ti- sících	Hu- stota na i <i>km</i> ²
Reuss, vět. st., knížectví	Jindřich XXII. * 1846, n. 1859	316	68	215
Reuss, vět. ml., knížectví	Jindřich XIV. * 1833, n. 1867	826	133	161
Sasko, království	Albert, * 1828, n. 1873	14.993	3.800	253
Sasko Alten- burské, vévodství	Arnošt, * 1826, n. 1853	1.324	181	137
Sasko Koburg-Gotha, vévodství	Alfréd Arnošt, * 1844, n. 1893	1.956	218	111
Sasko Meiningenské, vévodství	Jiří II., * 1826, n. 1866	2.468	235	95
Sasko Výmarské, velkovévodství	Karel Alexandr, * 1818, n. 1853	3.595	340	94
Šaumburk- Lippe, knížectví	Jiří, * 1846, n. 1893	340	42	124
Švareburk- Rudolštat, knížectví	Günther, * 1852, n. 1890	941	90	95
Švareburk- Sonders- hausen, knížectví	Karel, * 1830, n. 1880	862	79	92
Waldecko, knížectví	Bedřich, * 1865, n. 1893	1.121	58	52

Evropa.

Hlavní město a jiná čelnější města s jich předměstími, počet obyv. v tisících	Peníze, míry a váhy	Nejdůležitější plodiny a výrobky
---	------------------------	-------------------------------------

(Pokračování strany 33.)

Lichtenberk* 32, Toruň 31, Milhúzy 31,
 Rheydt 31, Štralsund 31, Tilža 31,
 N.-Weissensee* 31, Witten 30, Hamm 30,
 Žitava 30, Freiberg 29, Dvůr (Hof) 29, Meiderich 29,
 Hanava 28, Boruty (Bayreuth) 28, Nordhausen 28,
Výmar 28, Svidnice 27, Stargrad 27,
 Weissenfels 27, Gottinky 27, Neuss 26, Žiča 26,
 Iserlohn 26, Pirmasens 26, Katovice 26, Opolí 26,
 Glivice 25, Hluchov (Glauchau) 25, Stolpsko 25,
 Düren 25, Allenstein 25, Reichenbach v Sasku 25,
 Aschersleben 25, Eisenach 25, Hrudéz (Graudenz) 25,
 Eslinky 25, Mallstatt-Burbach 25, Instruč 25,
 Altenessen* 25, **Oldenburk 24**, Nisa 24,
 Budišín 24, Krymičov 24, Neunkirchen* 24,
 Eisleben 23, Meerane 23, Giessen 23,
 Greifswald 23, Viersen 23, Kannstadt 23,
 Greic 23, Wesel 23, Lüneburk 23, Minden 23,
 Kvedlinburk 22, Hlohov 22, Wandsbek 22,
 Ratiboř 22, Herford 22, Lüdenscheid 22, Břeh 22,
 Naumburk 22, Erlanky 22, Inovraclav 22,
 Apolda 21, Stendal 21, Recklinghausen 21,
 Landshut 21, Hnězdno 21, Ingolstadt 21,
 Köthen 20, Amberk 20, Luckenwalde 20,
 Prenzlava 20, Reutlingen 20, **Meiningen 13**,

(Pokračování na straně 37.)

* Jsou městečka a vsi.

Evropa.

Država a její vládní útvár	Hlava státu, narozen r. (*) nastoupil r. (n) Dynastie, ná- stupce trůnu	Plošná výměra v <i>km</i> ²	Počet obyva- telstva v ti- sících	Hu- stota na 1 <i>km</i> ²
Würtem- bersko, království	Vilém II. * 1848, n. 1891	19.504	2.100	108
Osady a území ochranná:		2.651.100	7.466	—
V záp. Africe		1,390 100	4.100	3
Ve vých. Africe		995.000	2.900	3
Nová Guinea, ostrovy již. moře, Karoliny a Mariany		258.900	466	1.8
V Číně: Kiaučou		7.100	—	—
Portugalsko, království, konstituční monarchie	Král Carlos I. * 1863, n. 1889 Dům Braganza- Sasko- Koburský Louis Filip, * 1887	92.575	5200	56
Osady:		2,146 000	14 400	—
v Asii; Macao, Goa a t. d.		20.000	900	45
„ Africe: Ostrovy Kapverdské, Mozambique, Angola a t. d. ...		2,126.000	13.500	6
Rakousko- Uhersko, císařství, konstituční monarchie	Císař a král František Josef I. * 1830. n. 1848 Dům Habsbursko- Lotrinský Frant. Ferd. * 1863	673.348	1895 : 44.760 1899 : 46.600	66 69

Evropa.

Hlavní město a jiná čelnější města s jich předměstími, počet obyv. v tisících	Peníze, míry a váhy	Nejdůležitější plodiny a výrobky
---	------------------------	-------------------------------------

(Pokračování strany 55.)

**Rudolštat 12, Detmold 11, Nová Střelice 10,
Sondershausen 7, Bückeburk 5, Arolsen 3.**

Města v osadách a v územích ochranných:

Kamerun 10, Bagamoyo 10, Dar-es-Salam 6,
Malé Pópo 5, Pangani 4, Jaluit, Wilhelmshafen,
Štěpánov.

Lissabon 390 Porto 140 Braga 20 Funchal (Mad.) 20 Macao 60 St. Paolo de Loanda (Afr.) 20 Mozambique 8	1 milreis = 1000 reisů. Metrické míry a váhy	Vino, jižní ovoce, korek, ryby, měď; v Asii: bavlna, cukr, rýže; v Africe: káva, klovatina, vosk. sloň
Následují:	1 koruna = 100 haléřů Metrické míry a váhy	Obilí, ovoce, cukr, vino, pivo, dříví, koně, skot, uhlí kamenné černé a hnědé, vejce, zboží kožené, krátké a ozdobnické, sklo, porcelán, výrobky železné a ocelové, vody mineralní.

Evropa.

Država a její vládní útvár	Hlava státu, narozen r. (*) nastoupil r. (n) Dynastie, ná- stupce trůnu	Plošná výměra v km ²	Počet obyva- telstva v ti- sících	Hu- stota na 1 km ²
Korunní země mocnářství Rakousko-Uherského.				
I. Království a země na říšské radě zastoupené			1895 :	
		300.010	25 000	83
Halič		78.496	7.020	89
Čechy		51.948	6 040	116
Tiroly s Vorarlberskem		29.285	940	32
Štýrsko		22.426	1.320	59
Morava		22 222	2.350	105
Dolní Rakousy (s Vídní)		19.824	2.810	143
Dalmacie		12.835	560	44
Horní Rakousy		11.984	810	67
Bukovina		10.441	690	66
Korutany		10.327	370	36
Kraňsko		9.955	510	51
Solnohradsko		7.152	180	25
Slezsko		5.147	640	124
Istrie		4.955	340	69
Gorice a Gradiska		2.918	225	77
Terst		95	165	1718
II. Země uherské		322.310	18 160	56
Uhry se Sedmihradskem a se Rékou		279.810	15.860	56
Chorvátsko a Slavonie		42.500	2.300	55
III. Bosna a Hercegovina		51.028	1.600	31

Evropa.

Hlavní město a jiná čelnější města s jich předměstími, počet obyv. v tisících	Peníze, míry a váhy	Nejdůležitější plodiny a výrobky
---	------------------------	-------------------------------------

Města v říši Rakousko-Uherské (1899).

Vídeň 1650, Budapešť 650, Praha 390, Terst 165,
Lvov 140, Št. Hradec 125, Brno 108, Krakov 96,
Segedín 90, Subotica (M. Teresiopel) 75, Debrecín 65,

Linec-Urfár 60, Černovico 58, Prešpurk 60,

Hodmező-Vásárhely 57, Plzeň 56, Kečkemet 51,

Arad 43, Temešvár 46, Velký Varadín 44,

Záhřeb 40, Přemyšl 41, Kološ 40, Ústí n. L. 40, Pulja 39,

Serajevo 39, Liberec 36, Inšpruk 38,

Pečuh (= Pětikostelí) 35, Bekes-Czaba 34,

Košice 34, Kolomyje 34, Makóv 33, Lublaň 32,

Szentes 32, Záder 32, Miškovec 31, Šoproň 31,

Rěka 31, Budějovice 31, Stol. Bělehrad 30,

Solnohrad 29, Tarnov 29,

Tarnopol 29, Nyiregyhaza 29, Czepléd 28,

Vídeňské Nové Město 28, Sibíň 27, Zombor 27,

Zenta 26, Teplice 25, Nový Sad 25, Jihlava 25,

Štajer 24, Opava 24, Mor. Ostrava 24, Stanislav 24,

Gorice 23, Prostějov 23, Splět 23, Trident 23,

Osěk 21, Celovec 21, Maribor 21, Olomouc 20,

Nusle 20, Jablonec 20, Cheb 20, Kladno 20,

Varnsdorf 20, Vary Karlovy 20, Aš 18, Mostar 17,

Šternberk 16, Těšín 16, Znojmo 16, Baňaluka 15,

Bílsko 15, Kroměříž 13, Bolzano 12, Poreč 8,

Bregenc 7.

Evropa.

Država a její vládní útvár	Hlava státu, narozen r. (*) nastoupil r. (n) Dynastie, ná- stupce trůnu	Plošná výměra v km^2	Počet obyva- telstva v ti- sících	Hu- stota na $1 km^2$
Rusko, absolutní císařství (carství)	Car Mikuláš II. * 1868, n 1894 Dům Romanov- Holštýn- Gottorpský velkokníže Michail Alexandrovič * 1878	Celá říše		
		22,492,590	130.000	5.7
		v Evropě		
		5,427.590	106.500	19
Gubernie	km^2 obyv. v tisících	Gubernie	km^2 obyv. v tisících	
Veliká Rus	2.332 32 000	Východní Rus	1.545 22.410	
Moskevská.....	33 2.440	Permská.....	332 3 000	
Novgorodská ..	124 1.400	Orenburská	191 1.610	
Pskovská.....	44 1.360	Ufská.....	122 2.220	
Tverská.....	66 1.820	Vjatská.....	153 3.080	
Jaroslavská ...	36 1.080	Kazaňská.....	64 2.190	
Kostromská....	86 1.430	S mbířská.....	50 1.550	
Vladimířská...	49 1.580	Saratovská.....	85 2.420	
Nížegrodská ..	52 1.610	Samarská.....	151 2.760	
Rjazanská.....	42 1.840	Astrachaňská ..	237 1 000	
Tulská.....	31 1.440	Donských		
Kalužská.....	32 1.180	kozáků.....	160 2.580	
Smoleťská.....	56 1.560			
Orelská.....	47 2.060	Bílá Rus	420 16.170	
Kurská.....	47 2.400	Podolská.....	42 3 030	
Voroněžská....	66 2.550	Volyňská.....	72 3.000	
Tambovská.....	67 2.720	Minská.....	91 2 160	
Penzinská.....	39 1 440	Mohilevská....	48 1.710	
Vologdská.....	404 1.370	Vitebská.....	45 1.500	
Olonecká.....	149 370	Kovenská.....	41 1.550	
Archangelská..	862 350	Vilenská.....	42 1.600	
Malá Rus	208 11.210	Grodenská....	39 1.620	
(Ukrajina)		Pobaltské	143 4.500	
Kijevská.....	51 3.580	provincie		
Černigovská ..	52 2.320	Petrohradská ..	54 2.110	
Poltv'ská.....	50 2.800	Estonská.....	20 420	
Charkovská....	55 2.510	Livonská.....	47 1.300	
Jižní Rus	273 8.210	Kuronská.....	27 670	
Jekatěřino-slavská	76 2.110	Ruské Polsko	127 9.450	
Taurická.....	71 1 440			
Chersonská....	80 2 730	Finsko	374 2.550	
Bessarabská ...	46 1.930			
Rus Asijská	17,330.000	23.500	1.8	
Sibiř s územím Amurským ..	12,600 000	5.850	0.46	
Cis- a Transkavkazsko.....	470.000	9.850	21	
Turkestan, Uralsk, Fergana,				
Samarkand, Sir-Darja a t. d. ...	4,000.000	7 800	1.9	
Ochranné státy Chiva i Buchará ..	260.000	16.1	—	

Evropa.

Hlavní město a jiná čelnější města s jich předměstími, počet obyv. v tisících	Peníze, míry a váhy	Nejdůležitější plodiny a výrobky
Petrohrad 1270 Moskva 1040 Varšava 640 Oděsa 410, Lodž 320 Riga 285, Kijev 250 Charkov 175 Vilno 160 Saratov 140 Kazaň 138, Rostov 120 Jekaterinoslav 120 Astrachán 115 Kišiněv 110 Tula 110 Nižnij Novgorod 100 Samara 92 Nikolajev 92 Minsk 91 Voroněž 84 Kovno 74 Helsingfors 74 Orenburg 73 Dvinsk 72 Jaroslavl 71 Cherson 70, Orel 70 Vitebsk 66 Libava 65 Žitoměř 65 Reval (Kolyvan) 65 Bjelostok 64 Namangan 62 Jelisavetgrad 62 Pensa 62 Bobruisk 60 Kronstadt 60 Křemencík 59 Caricyn 56 Grodno 55 Jekatěrinograd 55 Berdičev 54 Tver 54, Kursk 53 Pultava 53 Taganrog 52 Novočerkask 52 Sevastopol 51 Lublin 50 Mohilev 50 Kaluga 50, Ufa 50 Dorpat 45 Tambov 42 Smolensk 40 Perm 36, Abo 34	1 rubl = 100 kopejek 1 pud = 40 liber = 16 ^{·38} kg 1 versta = 1066 ^{·8} m 1 čtvrtlík = 209 ^{·9} l 1 hrnec = 3 ^{·28} l v Asii: Ruské, perské a čínské peníze, míry a váhy	Obilí, mouka, kukuřice, len, kůže, lůj, dříví, usně, kožešina, petrolej, vlna, kaviár v Asii: Drahé kovy (zlato, stříbro a platina), měď, olovo, rudy manganové, železo, tuha, obilí (zvláště žito) dobytek jatečný a k chovu, ryby, petrolej, kůže, střívka, kožichy, koberce, hedvábí, polohedvábné i vlně- né zboží a jako zboží průvozné čaj a hedvábí
	Města na Rusi Asijské: Tiflis 160, Taškend 160, Baku 110, Kokanda 82, Jekatěrinador 66, Samarkand 55, Irkutsk 52, Tomsk 52 Omsk 44, Vladikavkas 44, Stavropol 42, Uralsk 37, Tumen 36, Elisavet- pol 33, Kutais 32, Vladivostok 30, Batum 29, Erivaň 29, Blagověščensk 26, Tobolsk 22, Krásnojarsk 21, Petropavlovsk 18, Jakutsk 7, Nikolajevsk 7, Kjachta 6.	

Evropa.

Država a její vládní útvár	Hlava státu, narozen r. (*) nastoupil r. (n) Dynastie, ná- stupce trůnu	Plošná výměra v <i>km</i> ²	Počet obyva- telstva v ti- sících	Hu- stota na 1 <i>km</i> ²
Rumunsko, konstituční království	Král Karel I., * 1839, n. 1866 Dům Hohen- zollernský Ferdinand * 1865	131.020	5.600	43
Řecko, království, konstituční monarchie	Král Jiří I., * 1845, n. 1863 Dům Šlésvík- Holštýn- Sonderburk- Glückburský, Konstantin, * 1868	65.119	2.450	38
San Marino, republika	Dva kapitani- vladaři	59	9	150
Srbsko, konstituční království	Král Alexandr I., * 1876, n. 1889 Dům Obrenovičů	48.590	2.400	49
Španělsko, království, konstituční monarchie	Král Alfons XIII. * 1886 Královna vladařka: Marie Kristina * 1858 Dům Bourbonů	497.244	18.000	36
Osady: v Africe: Fernando Poo, Kanárské ostrovky a. t. d.		710.000	440	0.6

Evropa.

Hlavní město a jiná čelnější města s jich předměstími, počet obyv. v tisících	Peníze, míry a váhy	Nejdůležitější plodiny a výrobky
Bukurešt 250 Jassy 66 Galac 60 Brailov 51 Craiova 40 Plojești 37 Fokšany 20 Sinaja 15	Měna franková: 1 leu = 100 bani Metrické míry a váhy	Obilí, skot, dobytek vepřový, vlna, kůže
Atheny 130 Piraeus 42 Patras 38 Korfu 30 Hermupolis (Syra) 30 Trikalla 21 Zante 18 Larissa 15 Pyrgos 13 Volo 12 Missolongion 12 Argos 10	Měna franková: 1 drachma = 100 leptů. Metrické míry a váhy	Hrozinky, různé rudy, víno, fíky, olej olivový, tabák, med, vosk, hedvábí, bavlna.
San Marino 1.6	Italské peníze, míry a váhy	Víno, skot
Bělehrad 59 Niš 21 Kragujevac 15 Leskovac 13 Požarevac 12	Měna franková: 1 dinar = 100 par Metrické míry a váhy	Obilí, vepřový dobytěk, kůže, ovoce.
Madrid 500 Barcelona 280 Valencia 175 Sevilla 145 Malaga 135 Murcia 100 Zaragoza 95 Cartagena 86 Granada 78 Cadiz 66 Valladolid 65 Jeres 64, Cordoba 60 Bilbao 52	Měna franková: 1 peseta = 100 centesimův Metrické míry a váhy	Víno, železná ruda, hedvábí, korek, obuv, jižní ovoce, hrozny, rtuť v Africe: zlatý písek, sloň

Evropa.

Država a její vládní útvár	Hlava státu, narozen r. (*) nastoupil r. (n) Dynastie, ná- stupce trůnu	Plošná výměra v <i>km</i> ²	Počet obyva- telstva v ti- sících	Hu- stota na 1 <i>km</i> ²
Švédsko a Norsko, dvojice konstitučních království	Král Oskar II.	772.878	7.100	9
	n. 1829, n. 1872 Dům	Š. 450.574	5.000	11
	Bernadottův Gustav, n. 1858	N. 322.304	2.100	7
Švýcarsko, spolková republika	President spolkové rady: Eduard Müller zvol. r. 1898	41.346	3,100	75
Turecko, Velkosultanát absolutní císařství	Velkosultán Abdul Hamid II., * 1842, n. 1876 Osman Mohamed Reshad n. 1844	175.880	5,800	33
v Asii:				
Malá Asie, Arabie, Armenie, Kur- distan. Syrie, Jemen a. t. d.		1,800.000	16.000	8.8
Neodvislá Arabie spravována různými pohlaváry		2,300.000	1.000	0.4
v Africe:				
poplatné státy:				
Egypt.....		994.300	9.850	10
Tripolis.....		800.000	800	1

Evropa.

Hlavní město a jiná čelnější města s jich předměstími, počet obyv. v tisících	Peníze, míry a váhy	Nejdůležitější plodiny a výrobky
Stockholm 290 Kristiania 210 Göteborg 120 Bergen 55 Malmö 54 Norrköping 38 Drontheim 30 Gele 28 Stavanger 25 Upsala 24, Jönköping 23 Karlskrona 22 Drammen 22	1 koruna = 100 öřů Metrické míry a váhy	Dříví, máslo, surové železo, papír, oves, ryby, sirky, zboží železné a ocelové.
Bern 50 Curych 160 Basilej 95 Ženeva 90 Lausanne 42 Sv. Havel 35 Chaux de Fonds 32 Lucern 25	Měna franková: 1 frank = 100 centimův (rappův) Metrické míry a váhy	Hedvábí, zboží hedvábné a bavlněné, příze, hodiny, sýr, stroje.
Cařihrad 950 Solun 150 Drinopol 70 Bitol (Monastýr) 50 Prizren 44 Gallipoli 30 Janina 30 Kreta 25 Seres 25 Skoplje 20 Skadar 20 Smyrna 230 Damašek 160 Bagdad 145 Halep 130 Beirut 120 Skadar 100 Brussa 76 Kaisari 72 Mosul 61 Urfa 55 Maraš 52 Adana 45 Konia 44 Jerusalem 41 Erzerum 40 Magnesia 35 Trapezunt 25	1 piastr = 100 centův = 40 par Metrické míry a váhy Tolar Teresiánský č. Le- vantinský = 5 K 50 h Kruš à 4 divani = 1 K 98 h Mahmudi à 2 gassů = 25 h 1 bahar à 15 fresilův à 10 mahudův à 2 rottoli = 83 ⁵ kg 1 timan à 44 kellasův = 85 kg 1 kobido = 0 ⁴⁸⁰ m 1 draa = 0 ⁴⁸⁸ m 1 timan à 40 mekmedův = 57 l	Obilí, hedvábí, vino, jižní ovoce, koberce, růžový olej, káva, zboží kožené, zlaté výšivky, zbraně, kadidlo, datle Káva, klovatina, datle, kadidlo, myrha, perly

Asie.

Država a její vládní útvár	Hlava státu, narozen r. (*) nastoupil r. (n) Dynastie, ná- stupce trůnu	Plošná výměra v km^2	Počet obyva- telstva v ti- sících	Hu- stota na 1 km^2
Afghanistan, despotické knížectví	Emir Abd-ur- Rahman-Khan * 1845, n. 1880 Dům Dost Mohammed Habib Ullahův	550.000	5.000	9
Beludžistan, despotický khanat (britský ochranný stát)	Khan Chir- Chuddadad, n. 1856	350.000	550	1 ⁶
Bhutan, Lamajské knížectví	Dharmaradža Pa Debradža	34.000	200	6
Buchara, poplatné knížectví Ruské	Emir Said-Abdul- Ahad-Khan * 1859, n. 1885 Dům kmene Mangitův Said Mir-Alim- Khan	205.000	1.250	6
Cína, despotické císařství	Císař Kuangsi * 1872, n. 1875 Dům Mandžův či dynastie tsingská	11,081.100	370.000	34
Chiva, khanat pod ochranou Ruska	Seid Mehemed Rahim-Khan * 1845, n. 1865	60.000	750	12 ⁵

Asie.

Hlavní město a jiná čelnější města s jich předměstími, počet obyv. v tisících	Peníze, míry a váhy	Nejdůležitější plodiny a výrobky
Kabul 60 Maimene 60 Kandahar 50 Herat 30	Indické a perské peníze 1 mán = 4^{18} kg 1 aršín = 1^{12} m	Obilí, tabák, indych, kožešiny, šály
Kelat 14	Indické peníze míry a váhy	Vzácné kovy, ovoce, ledek, kamenec, bavlna, tabák, datle, ovce, kozy
Panakha Tassisudon Tavang	Indické a čínské peníze	Dříví, různé plodiny
Buchara 70 Kerminé 30 Karži 25	Perské, ruské a indické peníze	Kam. uhli, měď, železo, cín, obilí, bavlna, tabák, ovoce, zelenina
Peking 1000 Kanton 2000 Siang-tan 1000 Can-čeu 1000 Si-nan 1000 Tientsin 950 Hankou 800 Hangčeu 800 Fučeu 640 Vu-Čang 500 Nanking 500 Sučeu 500 Šanghai 460 Mukden 170 Kirin 120 Kašgar 80, Lhasa 25	1 haikuan-taěl = 100 kandorinův 1 yina-čín = 3^{58} m 1 mán = 631 m ² 1 šing = 10^{31} l	Hedvábí, čaj, bavlna, cukr, rohože, papír, porcelán, barvy
Chiva 6,	Perské a ruské peníze	Obilí, rýže, hedvábí, bavlna, sesam, klib, ovoce, víno, dobytek, velbloudi

Asie.

Država a její vládní útvár	Hlava státu, narozen r. (*) nastoupil r. (n) Dynastie, ná- stupce trůnu	Plošná výměra v <i>km</i> ²	Počet obyva- telstva v ti- sících	Hu- stota na 1 <i>km</i> ²
Filipiny (souostroví), republika	—	296.000	7.000	23
Japonsko, konstituční monarchie (s Formosou)	(Mikado) císař Mutsuhito * 1852, n. 1867 princ Yoshihito Harunomiya n. 1879	417 000	44.800	107
Kažmír, britský stát ochranný	Maharadža Rangbir Singh	209.500	2 550	9
Korea, absolutní císařství	Li-hul * 1851, n. 1864 Dům Han Li-Čok * 1873	218.650	8 500	39
Nepal, absolutní, Číně poplatné knížectví	Maharadža Ehdiradž Bikram Šamšir Dshang * 1844, n. 1884	154 000	3 000	19. ⁵
Oman, despotický sultanát (se vlivem brit. residenta)	Seyid Turkiben Said n. 1888	194.200	1.000	5
Šachat Persie, absolutní císařství	Šah-in-šah Musafer-ed- din Mirza * 1853, n. 1896 Dům Kadšar Mubammed Ali-Mirza	1,645.000	9.500	5. ⁸

Asie.

Hlavní město a jiná čelnější města s jich předměstími, počet obyv. v tisících	Peníze, míry a váhy	Nejdůležitější plodiny a výrobky
Manila 160 Lipa 43 Bauan 36	—	Konopí, cukr, káva
Tokio Yeddo 1350 Osaka 500, Kioto 340 Nagoya 245 Taivan 240 Kobe 185 Yokohama 155 Kawasava 100 Hierošima 100 Tamsui 100 Nagasaki 75	1 yen = 100 sen 1 pikul = 60 ⁴⁷ kg 1 šaku-ken = 3.803 m 1 šing-sho = 1.81 l	hedvábí, čaj, rýže, měď, ublí, papír a zboží papírové
Srinagar 120 Džamu Islamabad	Indické a čínské peníze	Šály, koberce, zboží hedvábné, zlaté a stříbrné, pížmo, vlna, víno, železo, dříví, obilí
Söul (Kjöng) 200 Fusan 60 Yünsan 15	1 yang = 10 munů Míry a váhy jako v Číně	Rýže, zlato, kůže, ryby, duběnky, arrovroot
Khatmandu 50 Bhatgong 50 Kirong Fatan	Indické a čínské peníze	Dříví, čaj, opium, obilí, sloni, rudy měděné a železné
Šohar 25 Maskat 20 Matrah 10	Arabské, indické a perské peníze 1 kandi = 4 ⁸⁵ kg 1 covid = 0.99 m 1 ferren = 30 l	Různé plodiny, sůl, perly, ryby
Teheran 230 Tabris 200 Ispahan 90, Mešhed 70 Balfuruš 50 Kerman 48 Rešt 42 Urmia 40 Jezd 40 Širas 36, Šuštěr 30	1 kran = 1000 dinarů 1 man-i-šah = 5 ⁸⁷ kg 1 ser = 105 cm	Obilí, opium, rýže, bavlna, vlna, tabák, plodiny, růžový olej, arab. klovatina, koberce, drahokamy, perly (tyrkysy) perlet a olej sesamový

Asie.

Država a její vládní útvár	Hlava státu, narozen r. (*) nastoupil r. (n) Dynastie, ná- stupce trůnu	Plošná výměra v km^2	Počet obyva- telstva v ti- sících	Hu- stota na 1 km^2
Samos, poplatné turecké knížectví (pod ochranou Britska, Francie a Ruska)	Efendi Konstantin Valganis portou jmenovaný paša od r. 1899	468	51	102
Siam, absolutní království	Chulalong- korn, * 1853, n. 1868 Maha Vajiravudh * 1881	633.000	6.000	9·5
Sikkim, knížectví (pod ochranou Britskou)	Radsha	8.000	30	3·8

Afrika.

Egypt, absolutní Turecku po- platný stát	Khediv Abbas II. Hilmi * 1874, n. 1892	994.300	9.850	10
Habeš, despotické císařství	Něguš Menelik * 1842, n. 1889	508.000	4.500	9
Jihoafrická republika (Trans- vaalsko)	President S. J. P. Krüger, * 1821, zvol. 1898	308.600	880	2·8

Asie.

Hlavní město a jiná čelnější města s jich předměstími, počet obyv. v tisících	Peníze, míry a váhy	Nejdůležitější plodiny a výrobky
Vathy 4 Chora 1	Turecké a řecké peníze míry a váhy	Víno, olej, hrozinky
Bangkok 200	1 tikal = 128 lotů 1 pikul = 60 ^{·5} kg 1 va = 1 ^{·98} m 1 khaman = 0 ^{·5} l	Rýže, dřeva (teeková), skot, koření, ryby
Tamlang 20	Indické a čínské peníze	Jako v Nepalu a v Bhutanu

Afrika.

Kahýra 580 Alexandria 320 Tanta 57 Assiut 42 Port Said 38 Mansura 36 Damietta 31 Suez 12	1 egyptská libra = 100 piastrů à 10 ochr' el querche Metrické míry a váhy	Bavlna, obilí, cukr, rýže, boby, sloň, pštrosí péra, datle
Antotto (Ad- dis-Ababa) 50 Debra Tabor Harar 35 Ankober 17 Gondar 5 Angolalla 4 Adua 3	Tolar Teresiánský = 54–80 kg soli 1 rotel = 0 ^{·3} kg 1 loket = 0 ^{·46} m 1 medan = 8 l	Obilí, bavlna, sůl, skot, kůže, sloň, káva, med, vosk, klovatina
Johannesburg 110 Pretoria 16 Potšefstrom 3	Britské a holandské peníze, míry a váhy	Vlna, skot, kůže a usně, sloň, zlato, pštrosí péra, obilí

Afrika.

Država a její vládní útvár	Hlava státu, narozen r. (*) nastoupil r. (n) zvolen r. (zv.) Dynastie. nástupce trůnu	Plošná výměra v <i>km</i> ²	Počet obyva- telstva v ti- sících	Hu- stota na 1 <i>km</i> ²
Konžský stát v personalní unii s Belgií	Leopold II., král Belgický. * 1835	2,252.800	14 000	6
Liberia, republika	President W. D. Coleman zv. 1898	85.350	2.000	23
Marokko, absolutní sultanat	Sultan Muley Abd-ul-Aziz * 1878, n. 1894 Dům Hašam	812.400	8.000	10
Oraňsko, republika	President M. Th. Steijn zv. 1896	131.070	210	1. ⁶
Země Svazů, abs. království spojené s Jiho- africkou republikou	Král Unguane * 1876, n. 1890	18.140	64	0. ³
Tripolis turecký vilajet	Paša Achmed Rasim jmenován 1881	800.000	800	1

Afrika.

Hlavní město a jiná čelnější města s jich předměstími, počet obyv. v tisících	Peníze, míry a váhy	Nejdůležitější plodiny a výrobky
Boma Leopoldsville 5 Banana	Britské, francouzské, německé i vlastní peníze, míry a váhy	Sloň, kaučuk, palmové ořechy a olej, káva
Monrovia 5	Severoamerické peníze 1 unce = $20^4 g$ 1 pik = 1 <i>m</i> 1 kaba = $1^{02} l$	Palmové ořechy a olej, kaučuk, sloň
Fes 150 Marokko 50 Mekines 25 Tanger 20 Mogador 20 Tetuan 20	1 mitskal = 10 uncí v obchodě 1 dollar = 100 centův 1 kintar = $50^8 kg$ 1 dhra = $0^{57} m$ 1 saah = $57^{51} l$	Kukuřice, dhurra, luštěniny, vlna, koží kůže, datle, koberce
Bloemfontein 6 Vimburg 3 Bethlehem 2	Britské peníze, míry a váhy	Vlna, pštrosí péra, kůže, diamanty
—	Jako státy jihoafrické	Jako státy, jihoafrické
Tripolis 35 Bengasi 20 Murzuk 10	1 piastr = 40 kharubů (par) 1 kantar = $48^8 kg$ 1 draa = $0^{67} m$ 1 uba = $107^8 l$	Obilí, pštrosí péra, vlna, sloň, travina esparto (halfa)

Amerika.

Država a její vládní útvár	Hlava státu, narozen r. (*) zvolen r. (zv.) Dynastie, ná- stupce trůnu	Plošná výměra v km^2	Počet obyva- telstva v ti- sících	Hu- stota na 1 km^2
Argentina, republika	President generál Julio A. Roca zv. 1898	2,789.400	4.350	1 ⁵
Bolivia, republika	President Severo Fernandez Alonso zv. 1896	1,334.200	2.270	2
Spojené státy Brasile, federat. republika	President Dr. M. de Campos Salles zv. 1898	8,361.400	15.000	1 ⁸
Ecuador, republika	President generál Eloy Alfaro zv. 1897	307.300	1.400	4 ⁶
Guatemala, republika	President Don Manuel Estrada Cabrera zv. 1899	125.100	1.370	11

Amerika.

Hlavní město a j ná čelnější města s jich předměstími, počet obyv. v tisících	Peníze, míry a váhy	Nejdůležitější plodiny a výrobky
Buenos-Aires 750 Rosario 94 Cordoba 48 La Plata 45 Tukuman 35 Mendoza 29 Santa Fé 25	1 peso = 100 centavův Metrické míry a váhy	Vlna, obilí, kůže, maso, skot
La Paz 57 Cochabamba 28 Sucre 25 Potosi 16	1 bolivian (peso) = 100 centův Metrické míry a váhy	Kovy, kůra chinová, vlna, tabák, kaučuk
Rio Janeiro 830 Bahia 200 Pernambuco 190 S. Paolo 100 Pelem (Pará) 68 Porto Alegre 60 Santos 25 Rio Grande 22	1 milreis = 1000 reisů Metrické míry a váhy	Káva, cukr, bavlna, tabák, kůže, kakao, klovatina, diamanty. ořechy, kaučuk
Quito 40 Guayaquil 45 Cuença 25	1 sucre (peso) = 100 centův Metrické míry a váhy	Tabák, kakao, kůra chinová, káva, klovatina, cukr
Guatemala 75 Coban 30 Amatitlan 12	1 peso (piastr) = 100 centův Metrické míry a váhy	Káva, indych kůže, tabak, sassa- parilla, cukr

Amerika.

Država a její vládní útvár	Hlava státu, narozen r. (*) zvolen r. (zv.) Dynastie, ná- stupce trůnu	Plošná výměra v <i>km</i> ²	Počet obyva- telstva v ti- sících	Hu- stota na 1 <i>km</i> ²
Haiti, republika	President general Simon Sam zvol. 1896	28.680	1220	42
Honduras, republika	President Dr. Policarpo Bonilla zv. 1895	119.820	400	3
Chile, republika	President general Federico Errázuriz zv. 1896	776.100	3100	4
Kolumbie, republika	President J. M. Marroquin zv. 1898	1,203.100	3920	3
Kostarika, republika	President Rafael Iglesias zv. 1898	54.070	295	5
Mexiko, federativní (spolková) republika	President general Porfirio Diaz zv. 1896	1,946.600	12.650	6·4
Nikaragua, republika	President general J. Santos Zelaya, zv. 1898	123 950	350	3

Amerika.

Hlavní město a jiná čelnější města s jich předměstími, počet obyv. v tisících	Peníze, míry a váhy	Nejdůležitější plodiny a výrobky
Port au Prince 65 Kap Haitien 30 Le Cayes 25	1 gourde (peso) = 100 centův Starofrancouzské míry a váhy	Tabák, káva, barev. a mahag. dřevo, kakao, kůže, cukr
Tegucigalpa 13 Comayagua 10	1 dollar (piastr) = 100 centův Metrické míry a váhy	Skot, rýže, látky minerální, plody palmové, vzácné dřevo
Santiago 304 Valparaiso 150 Concepcion 25 Iquique 25 Chillan 21	1 peso corriente = 100 centavův Metrické míry a váhy	Vlna ovčí a alpaková, ledek, obilí, kovy, guano
Bogota 110 Medellin 40 Panama 30 Socorro 20	1 peso nationale = 100 centavův Metrické míry a váhy	Káva, vzácné kovy, tabák, kůže, barevné dřevo, kůra chinová
San José 30 Cartago 15	1 peso = 100 centavův Metrické míry a váhy	Káva, banany, barevné dřevo, kůže, košenila, kakao, kaučuk
Mexiko 340 Puebla 95 Leon 90 Vera Cruz 90 Guadalajara 85 Potosi 70 Zacateas 40 Merida 40	1 piaster (peso duro) = 100 centův Metrické míry a váhy	Vzácné kovy, kakao, konopí agavové, košenila, káva, olovo, kůže, tabák, dříví, vanilka
Leon 34 Managua 20 Rivas 16 Corinto 5	1 peso nac. (piastr) = 100 centův Metrické míry a váhy	Káva, pryž, indych, vzácné kovy a dříví

Amerika.

Država a její vládní útvár	Hlava státu, narozen r. (*) zvolen r. (zv.) Dynastie, ná- stupce trůnu	Plošná výměra v <i>km</i> ²	Počet obyva- telstva v ti- sících	Hu- stota na 1 <i>km</i> ²
Paraguay, republika	President Don Emilio Aceval zv. 1898	253.100	480	2
Peru, republika	President Mikuláš de Pierola zv. 1895	1,137.000	3.000	3
Spojené státy Severo- americké	President Mac Kinley zv. 1897	9,490.000	74.000	7·7
<p>Spolková (feder.) republika skládající se ze 45 států, 1 distriktu a 5 teritorií:</p> <p>1890: Alabama 1580, Alaška (Territ.) 36, Arizona (Territ.) 64, Arkansas 1195, Connecticut 750, Delaware 170, Florida 405, Georgia 1969, Idaho 92, Illinois 4084, Indiana 2330, Indian. Territory 70, Iowa 2058, Kalifornie 1339, Kansas 1495, Kentucky 1990, Kolorado 418, Kolumbia (Distr.) 232, Louisiana 1188, Maine 666, Maryland 1124, Massachusetts 1160, Michigan 2213, Minnesota 1375, Mississippi 1360, Missouri 2880, Montana 136, Nebraska 1128, Nevada 50, New-Hampshire 380, New-Jersey 1525, New-Mexico (Territ.) 1718, New-York 6958, North-Carolina 1745, North-Dacota 190, Ohio 4138. Oklahoma (Territ.) 135, Oregon 320, Pennsylvania 5565, Rhode-Island 348, South-Carolina 1220, South-Dacota 335, Tennessee 1912, Texas 2368, Utah 215, Vermont 335, Virginia 1790, Washington 356, Záp. Virginia 770, Wisconsin 1825, Wioming 65 tisíc obyv.</p>				
Kuba a Portorico	—	128.200	2450	19
Havaii (Souostroví Sandvichské)	Sp. státům Severoam. přivtěleno r. 1898	17.000	110	6·5

Amerika.

Hlavní město a jiná čelnější města s jich předměstími, počet obyv. v tisících	Peníze, míry a váhy	Nejdůležitější plodiny a výrobky
Asuncion 45 Carapegua 15 Concepcion 12 S. Pedro 12	1 peso fuerte = 100 centavův Metrické míry a váhy	Čaj, tabák, kůže, kůra koželužská (quebrachová), dříví, rudy
Lima 110 Callao 36 Arequipa 30 Cuzco 24	1 sol (peso) = 100 centavův Metrické míry a váhy	Cukr, stříbro, rudy, bavlna, rýže, guano, kůra 'chinová
New York 3500 s Brooklynem atd. Chicago 1600 Philadelphia 1170 Brooklyn 1010 Boston 600 St. Louis 550 Baltimore 500 Cincinnati 380 San Francisco 330 Buffalo 310 Washington 300 New-Orleans 280 Pittsburg 280, Detroit 280, Cleveland 270, Milwaukee 270, Jersey City 210, Louisville 200, Newark 185, Kansas City 175, Minneapolis 165, Rochester 150, St. Paul 140, Omaha 140, Providence 135, Alleghany 135, Denver 110, Indianapolis 107, Albany 100, Columbus 96, Syrakusy 96, Worcester 95, Newhaven 90, Richmond 90, Paterson 85, Lowell 85 Habana 200, Santiago 71, Puerto Principe 47, Ponce 42, Manzanillo 34	1 dollar = 100 centův Britské a metrické míry a váhy	Mouka, slanina, obilí, rýže, kukuřice, bavlna, maso, skot, petrolej, stroje, výrobky železné, tabák, máslo, pryskyřice, dříví Cukr, káva, indych, tabák, rum
Honolulu 30 Hilo 4	—	Cukr, rýže, banany

Amerika.

Država a její vládní útvár	Hlava státu, narozen r. (*) zvolen r. (zv.) Dynastie, ná- stupce trůnu	Plošná výměra v <i>km</i> ²	Počet obyva- telstva v ti- sících	Hu- stota na 1 <i>km</i> ²
Salvador, republika	President generál R. A. Gutierrez zv. 1895	21.071	800	38
Santo Domingo, republika	President	48.580	530	11
Uruguay, republika	President Juan Luis Cuestas zv. 1897	178.700	840	4. ⁷
Venezuela, spolková (feder.) republika	President generál Ignacio Andrade zv. 1898	1,014.000	2450	2. ³
Australie (Okeanie).				
Samoa, království absolutní	Král Matafa n. 1898	2.787	36	13
Tonga, konstit. království	Král Jiří II. * 1874, n. 1893	997	21	21

Amerika.

Hlavní město a jiná čelnější města s jich předměstími, počet obyv. v tisících	Peníze, míry a váhy	Nejdůležitější plodiny a výrobky
S. Salvador 50 S. Anna 30	1 sucre (peso) = 100 centavův Metrické míry a váhy	Káva, indych, kakao, cukr, tabák, balsám
Sto. Domingo 20 Porto Plato 18	1 gourde (peso) = 100 centavův Metrické míry a váhy	Káva, tabák, cukr, kakao, guano, vosk, barevné dřevo
Montevideo 260 Salto 5 Fray Bentos 5	1 peso nac. = 100 centimův Metrické míry a váhy	Kůže, vlna, maso, třešť masová, skot
Caracas 75 Valencia 40 La Guayra 15 Porto Cabello 12 Merida 12	1 peso = 5 bolivarů à 100 centů Metrické míry a váhy	Káva, kakao, zlato, kůže, měď, skot, kůra chinová, barevné dřevo, indych

Australie (Okeanie).

Apia	Americké a britské peníze, míry a váhy	Bavlna, káva, různé ovoce, koření
Nakualofa		

Srovnání různých měr a vah.

- 1 myriametr = 10 km
 1 km = 1000 m = 0⁵⁴ mořské míle = 0⁶² angl. míle = 0⁹⁴ versty
 = 0¹³⁴⁸ zeměp. míle.
 1 zeměp. míle = 7^{4.9} km = 4moř. míle = 4⁶¹ angl. míle = 6⁹⁶ versty.
 1 moř. míle = 1⁸⁶ km = 1¹⁵ angl. míle = 1⁷⁴ versty.
 1 angl. míle = 1⁶⁰⁹ km = 0⁸⁴ moř. míle = 1⁴⁷ versty.
 1 ruská versta = 1⁰⁷ km = 0⁵⁹ moř. míle = 1⁶⁸ angl. míle.
 1 zeměp. čtvereč. míle = 55⁰⁶³ km².
 1 čtverečný km (km²) = 0⁰¹⁸ zeměp. čtvereč. míle = 0³⁹ angl. a
 amer. sq. milles = 0⁸⁷ čtver. versty.
 1 m = 3²⁸ angl. stopy = 3 stopy 3 palce 4¹/₃ čárky,
 1 stoza = 0³⁰⁵ m, 1 nit = 1⁸³ m.
 1 palec = 2⁵⁴ cm
 1 cm = 0³⁹⁴ palce = 4³/₄ čárky.
 1 kg = 2²⁴ angl. libry = 2⁴⁴ ruské libry.
 1 hl = 0²² angl. imperial-gallonu = 0⁸⁰ ruské kružky.
 1 barrel (dutá míra angl. a severoamer.) a to pro patrolej à 42 imperial-
 gallonů čili 159 l, pro pivo à 36 gallonů = 163 l.
 1 imperial-gallon (pro tukutiny) à 2 pottlety à 2 quarty à 2 pinty
 à 4 gilly = 4⁵⁴ l vážící 10 angl. liber.
 1 hogshead (oxhoft) = 63 gallonů (pro pivo 54 gallony), 18 gallonů
 činí 1 rundlet; 252 gallony = 1 tuna.
 1 imperial-bushel = 36³⁵ l čili 8 gallonů à 4⁵⁴ l.
 1 winchesterský bushel = 36⁸⁵ l.
 1 quarter (čtvrtce) pro obilí = 64 gallony = 290⁷⁹ l čili jako váha
 28 angl. liber = 12⁷⁰ kg.

Srovnání různé rychlosti.

	Za 1 vteřinu		Za 1 vteřinu
Hlemýžď.....	1 mm	Velocipedista při zá-	
Člověk krácející.....	1 m	vodech	20 m
Kůň, kráčí-li	1 ² "	Kůň při dostihách ..	25 "
Člověk při poklusu....	2 "	Rychlík železniční ..	26 "
Kůň v běhu	3 ⁵ "	Vlaštovka.....	45 "
Mírný vítr.....	4 "	Zvuk	330 "
Kůň cválající.....	4 ⁵ "	Paška zadovka.....	430 "
Parník pobřežní..	5 "	Dělová koule	450 "
Plachetní loď.....	8 "	Země při pohybu	
Velký parník oceanský	10 "	kolem své osy (na	
Bruslič.....	12 "	rovniku).....	450 .
Vlak nákladní	12 "	Země při oběhu svým	
Bouře ..	17 "	kolem slunce	30 km
Vlak osobní.....	18 "	Světlo	300.000 "
Pošta holubí	18 "	Elektrina	400.000 "

Srovnání různých měr a vah.

- 1 myriametr = 10 km
 1 km = 1000 m = 0⁵⁴ mořské míle = 0⁶² angl. míle = 0⁹⁴ versty
 = 0¹³⁴⁸ zeměp. míle.
 1 zeměp. míle = 7^{4.9} km = 4moř. míle = 4⁶¹ angl. míle = 6⁹⁶ versty.
 1 moř. míle = 1⁸⁶ km = 1¹⁵ angl. míle = 1⁷⁴ versty.
 1 angl. míle = 1⁶⁰⁹ km = 0⁸⁴ moř. míle = 1⁴⁷ versty.
 1 ruská versta = 1⁰⁷ km = 0⁵⁹ moř. míle = 1⁶⁸ angl. míle.
 1 zeměp. čtvereč. míle = 55⁰⁶³ km².
 1 čtverečný km (km²) = 0⁰¹⁸ zeměp. čtvereč. míle = 0³⁹ angl. a
 amer. sq. milles = 0⁸⁷ čtver. versty.
 1 m = 3²⁸ angl. stopy = 3 stopy 3 palce 4¹/₃ čárky.
 1 stoza = 0³⁰⁵ m, 1 nit = 1⁸³ m.
 1 palec = 2⁵⁴ cm
 1 cm = 0³⁹⁴ palce = 4³/₄ čárky.
 1 kg = 2²⁴ angl. libry = 2⁴⁴ ruské libry.
 1 hl = 0²² angl. imperial-gallonu = 0⁸⁰ ruské kružky.
 1 barrel (dutá míra angl. a severoamer.) a to pro patrolej à 42 imperial-
 gallonů čili 159 l, pro pivo à 36 gallonů = 163 l.
 1 imperial-gallon (pro tekutiny) à 2 pottlety à 2 quarty à 2 pinty
 à 4 gilly = 4⁵⁴ l vážící 10 angl. liber.
 1 hogshead (oxhoft) = 63 gallonů (pro pivo 54 gallony), 18 gallonů
 činí 1 rundlet; 252 gallony = 1 tuna.
 1 imperial-bushel = 36³⁵ l čili 8 gallonů à 4⁵⁴ l.
 1 winchesterský bushel = 36⁸⁵ l.
 1 quarter (čtvrtce) pro obilí = 64 gallony = 290⁷⁹ l čili jako váha
 28 angl. liber = 12⁷⁰ kg.

Srovnání různé rychlosti.

	Za 1 vteřinu		Za 1 vteřinu
Hlemýžď.....	1 mm	Velocipedista při zá-	
Člověk krácející.....	1 m	vodech	20 m
Kůň, kráčí-li	1 ² "	Kůň při dostihách ..	25 "
Člověk při poklusu....	2 "	Rychlík železniční ..	26 "
Kůň v běhu	3 ⁵ "	Vlaštovka.....	45 "
Mírný vítr.....	4 "	Zvuk	330 "
Kůň cválající.....	4 ⁵ "	Paška zadovka.....	430 "
Parník pobřežní... ..	5 "	Dělová koule	450 "
Plachetní loď.....	8 "	Země při pohybu	
Velký parník oceanský	10 "	kolem své osy (ua	
Bruslič.....	12 "	rovníku).....	450 .
Vlak nákladní	12 "	Země při oběhu svým	
Bouře	17 "	kolem slunce	30 km
Vlak osobní.....	18 "	Světlo	300.000 "
Pošta holubí	18 "	Elektrina	400.000 "

Velikost oběžnic v porovnání se sluncem.

Dráha oběhu kolem slunce.

Jupiter ♃
se 5 měsíci.

Kolem své osy otočí se
za 9 h. 45 m.

Průměr = **143.757**
kilometrů

Saturn ♄
s 8 měsíci

Kol osy otočí se za 10 h. 14 m. 24 v.

Průměr = **119.075** kilom.

Uranus ♅
se 4 měsíci

Průměr = **59.171** km.

Neptun ♆
s 1 měs. ♄

Průměr = **54.979** km.

Země ☁

se 1 měs. ☁ Pr. = **12.756** km.
Kol osy otočí se za 23 h. 56 m. 4 v.

Venuše ♀ Pr. = **11.969** km.
Kol osy otočí se za 22 h. 21 m. 22 v.

Mars ♂
se 2 měsíci ☉ Pr. = **6.745** km.
Kol osy otočí se za 24 h. 37 m. 23 v.

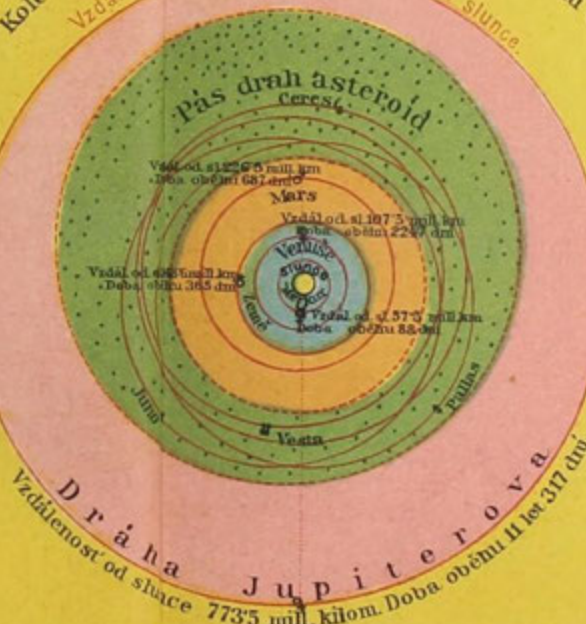
Merkur ☿ Pr. = **4.816** km.
Kol osy otočí se za 88 dní.

Měsíc ☾ Pr. = **3.482** km.
Vzdál. od země = **382.000** km.

Velikost slunce

Průměr 1,386.690 kilometrů
Kolem své osy otočí se za 25 dní 9 hod. (1 sluneční den)

Vzdálenost, dráha i doba oběhu kolem slunce.

Dráha Jupiterova
Vzdálenost od slunce 778,3 mil. kilom. Doba oběhu 11 let 317 dní

Dráha Saturnova
Vzdálenost od slunce 1,427 mil. kilom. Doba oběhu 29 let 167 dní

----- Hranice pásu
drah asteroid

..... Vzdálenost oběžnic
od slunce.

Vzdálenost drah oběžnic Urana a Neptuna ode dráhy Saturna i od slunce.

Saturn ♄

Pokračování ve stejném měřítku.

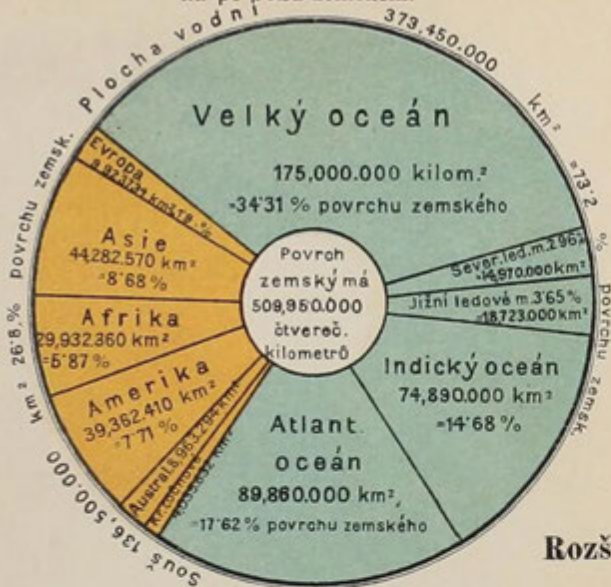
Uranus ♅

Vzdálenost od slunce 2,875 mil. kilom.
Doba oběhu kolem slunce 84 léta 7 den

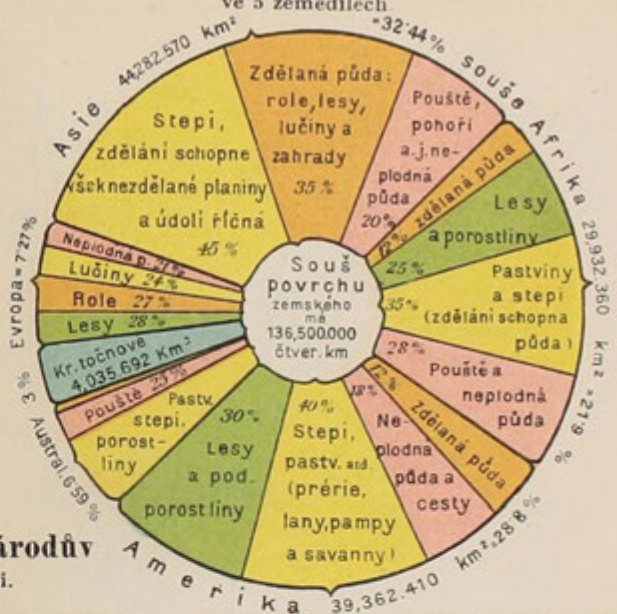
Neptun ♆

Vzdálenost od slunce 4,495 mil. km.
Doba oběhu kolem slunce 164 léta 286 d.

Rozdělení souše a vody na povrchu zemském.

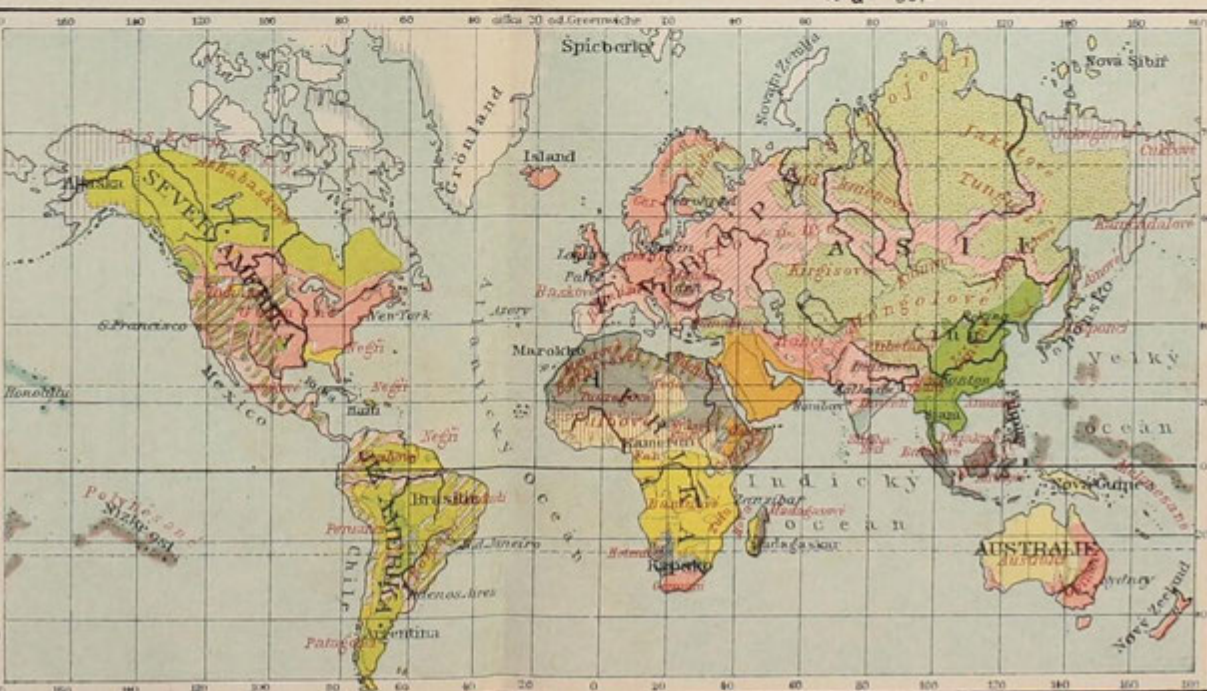

Souš povrchu zemsk. dle užítkování půdy ve 5 zemědělech

Rozšíření národů na zemi.

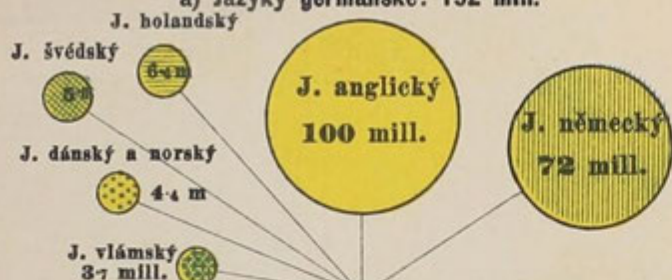
- I. Kavkazané**
a. Indoevropané
Germani
Slované
Romani
Keltové
Irané
Indové
- b. Semité
Arabové, Hebrejové
c. Hamité
Hamité n. Berberi
- II. Mongolové**
Čudsko-ugryjští n.
Mongolové vl.
Čiňané
Japonci
Tibetáné
- III. Malajci**
Malajové vl.
Poly-a Mikronésané
- IV. Plémě rude**
Athabaskové, Indiáni,
Aztekové a Brasil.
- V. Ethiop. a neger. plémě**
Vlastní Sudan. Neg.
Bántuové
Melanésané a Austr.
- VI. Národové plémě ne zcela urč.**
Hottentoti
Baskové
Dravidé
Eghymáci, Čukčové
(Arktikci a Hyperborejci)

Jazykové všech národů na zemi.

1. Jazyky indoevropské: 757 mill.

a) Jazyky germanské: 192 mill.

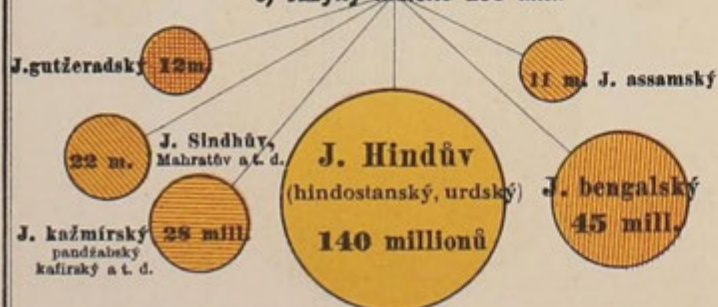
c) Jazyky slovanské: 127 mill.

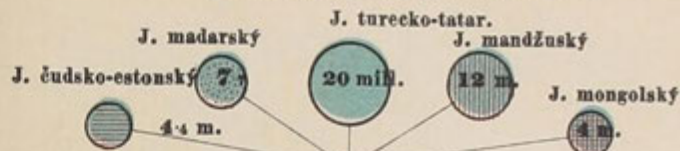
d) Jazyky íránské: 26 mill.

e) Jazyky indické: 258 mill.

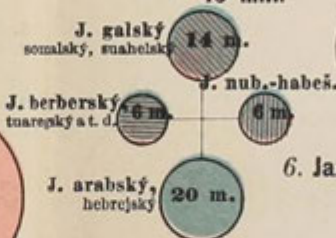

2. Jazyky uralso-altajské: 48 mill.

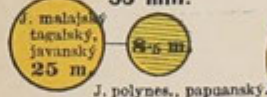

4. Jazyky vnitroafrické

3. Jaz. semito-hamitické: 46 mill.

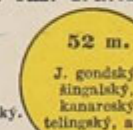
9. Jaz. malajsko-polynés.-australské: 35 mill.

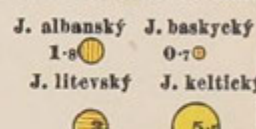
6. Jaz. bantu-bundaské

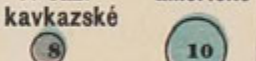
10. Jaz. dravidské

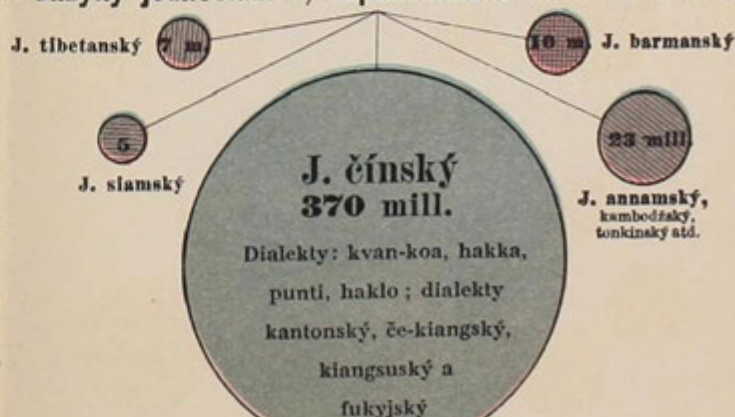
5. Jaz. izolované: 11 mill.

8. Prajazyky americké

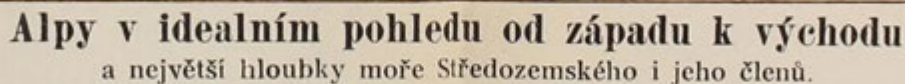

12. Jazyky jednoslabiké, západoindicko-čínské: 415 mill.

Sejolie destoupensis Laloum.
 Cirrus 2000m. Phogus 3150m.
 2021. 15 July.

Délka čelnějších řek a velikost úvodí jejich.

EVROPA.

ASIE.

AUSTRALIE.

Délka řek
v kilometrech.Úvodí
v km čtver.Délka řek
v kilometrech.Úvodí
v km čtver.Délka řek
v kilometrech.Úvodí
v km čtver.

900	Vezera	48.000
600	Pád	75.000
1100	Dněstr	81.000
705	Seina	77.000
910	Tajo	82.600
760	Ebro	83.000
840	Dvina Z.	85.000
910	Rodan	99.000
704	Němen	101.000
1002	Loira	121.000
905	Odra	125.000
1165	Labe	144.000
1125	Visla	198.000
1300	Rýn	224.000
1500	Ural	250.000
1580	Pečora	330.000
1780	Dvina S.	335.000
1860	Don	450.000
2150	Dněpr	520.000
2860	Dunaj	817.000
3570	Volha	1.460.000 km čtver.

2200	Amu Darja	440.000
2780	Eufkrat	670.000
3180	Indus	960.000
4100	Huangho	1.200.000
3000	Ganges	1.300.000
5200	Jang-tse-kiang	1.830.000
4480	Amur	2.050.000
5200	Jenisej	2.300.000
4600	Lena	2.350.000
5200	Ob	3.000.000 km čtver.

2500	Murray	750.000
1430	Senegal	440.000
1800	Limpopo	560.000
2050	Oranje	980.000
2660	Zambezi	1.430.000
4180	Niger	2.650.000
6000	Nil	2.800.000
4200	Kongo	3.200.000 km čtver.

Udanou délkou rozuměti sluší úpiný rozvoj řeky se všemi zářky.

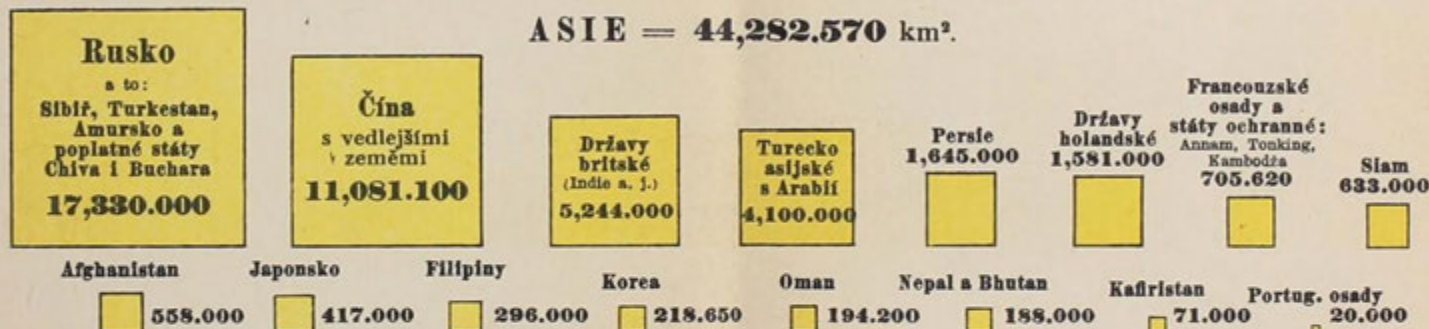
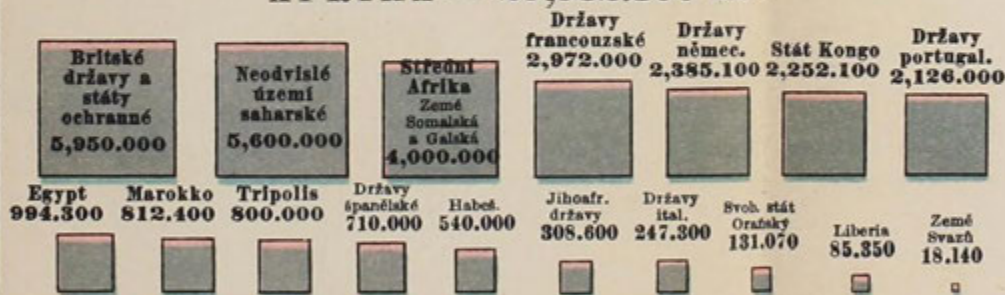
AMERIKA.

2180	Kolumbia	600.000 km čtver.
2800	Rio Grande del Norte	620.000 km čtver.
2700	Kolorado	660.000 km čtver.

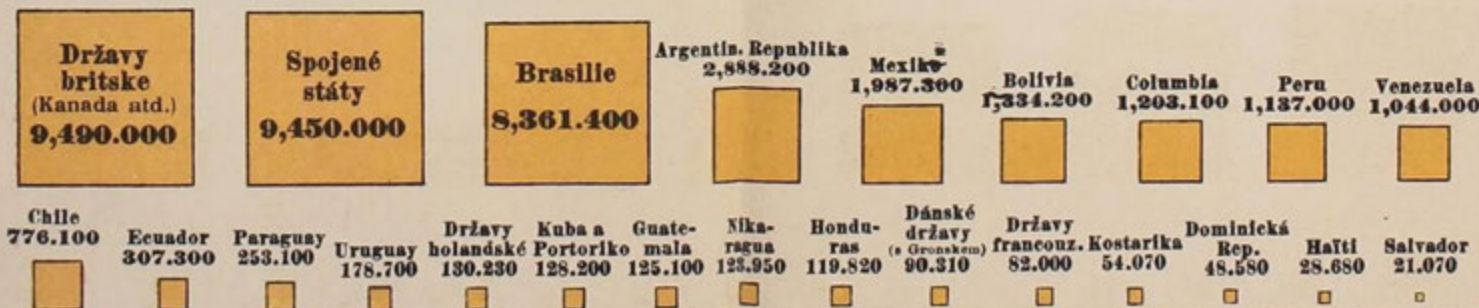
2250	Orinoko	860.000 km čtver.
3820	R. sv. Vavřince	1.380.000 km čtver.
3700	La Plata	3.000.000 km čtver.

7050	Mississippi	3.200.000 km čtver.
6480	Marañon čili Řeka Amazonská	6.500.000 km čtver.

Srovnávací přehled velikosti všech držav na zemi dle plošné výměry jejich ve čtver. km.

EVROPA = 9,923.734 km².ASIE = 44,282.570 km².AFRIKA = 29,932.300 km².

AUSTRALIE a OCEANIE =

8,963.294 km².AMERIKA = 39,362.410 km².

EVROPA.

1 frank Království Belgické.

20^{ti} frank

= 95 hal. = 81 pfeniků něm.

Knížectví Bulharské.

1 lev

20^{ti} lev

= 95 hal. = 81 pfen. něm.

Království Dánské.

1 koruna

= 1 kor. 32 hal. = 1 m. 12 pf.

20^{ti} koruna

Německá říše.

1 marka

= 1 koruna 17 hal. = 1 frank 24 ctů.

20^{ti} marka

1 frank Republika Franconzská.

20^{ti} frank

= 95 hal. = 81 pf. něm. = 1 fr.

Království Řecké.

1 drachma

= 95 hal.
= 81 pfen. něm.

20^{ti} drachma

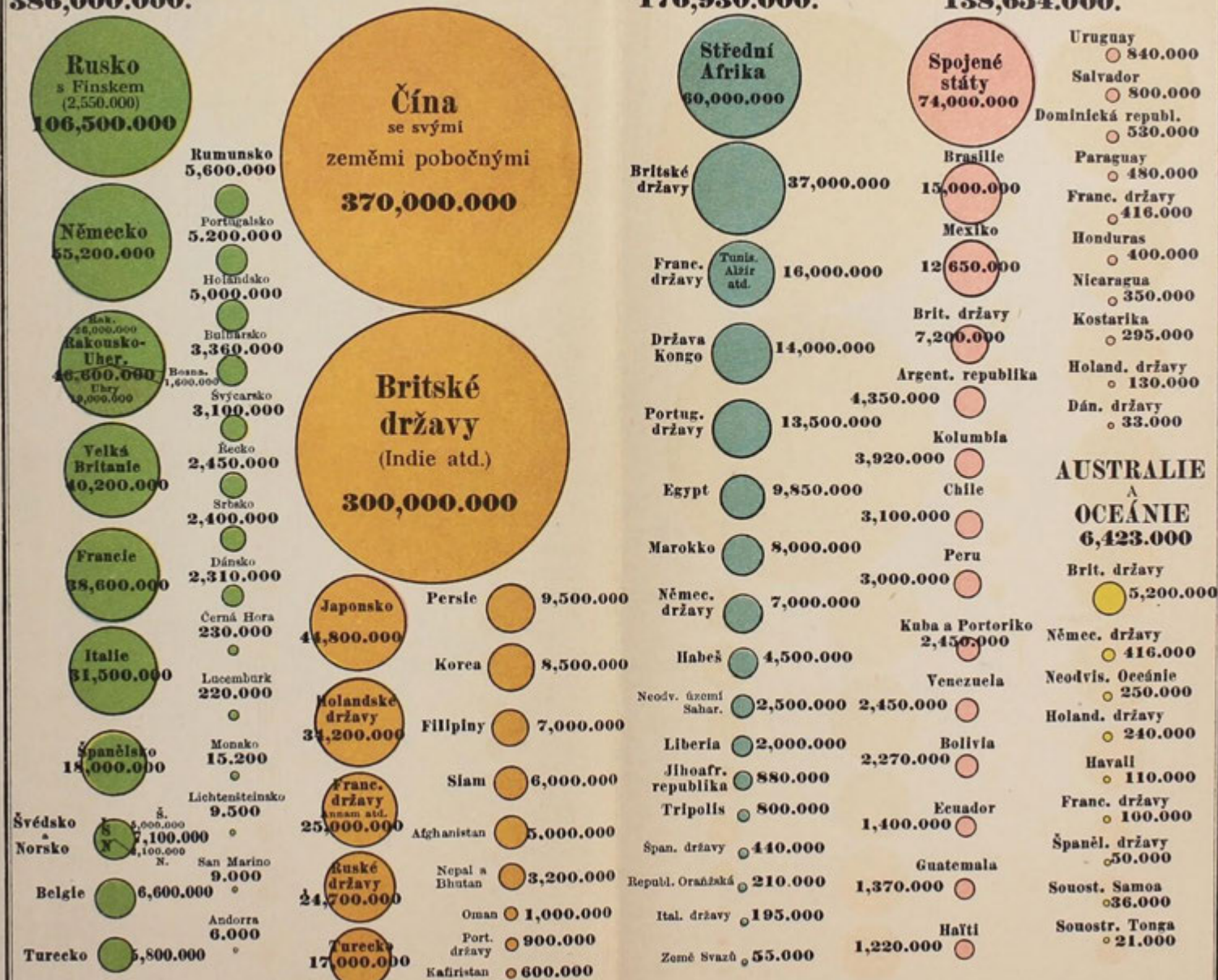
Srovnávací přehled velikosti všech držav na zemi dle počtu obyvatelstva jejich.

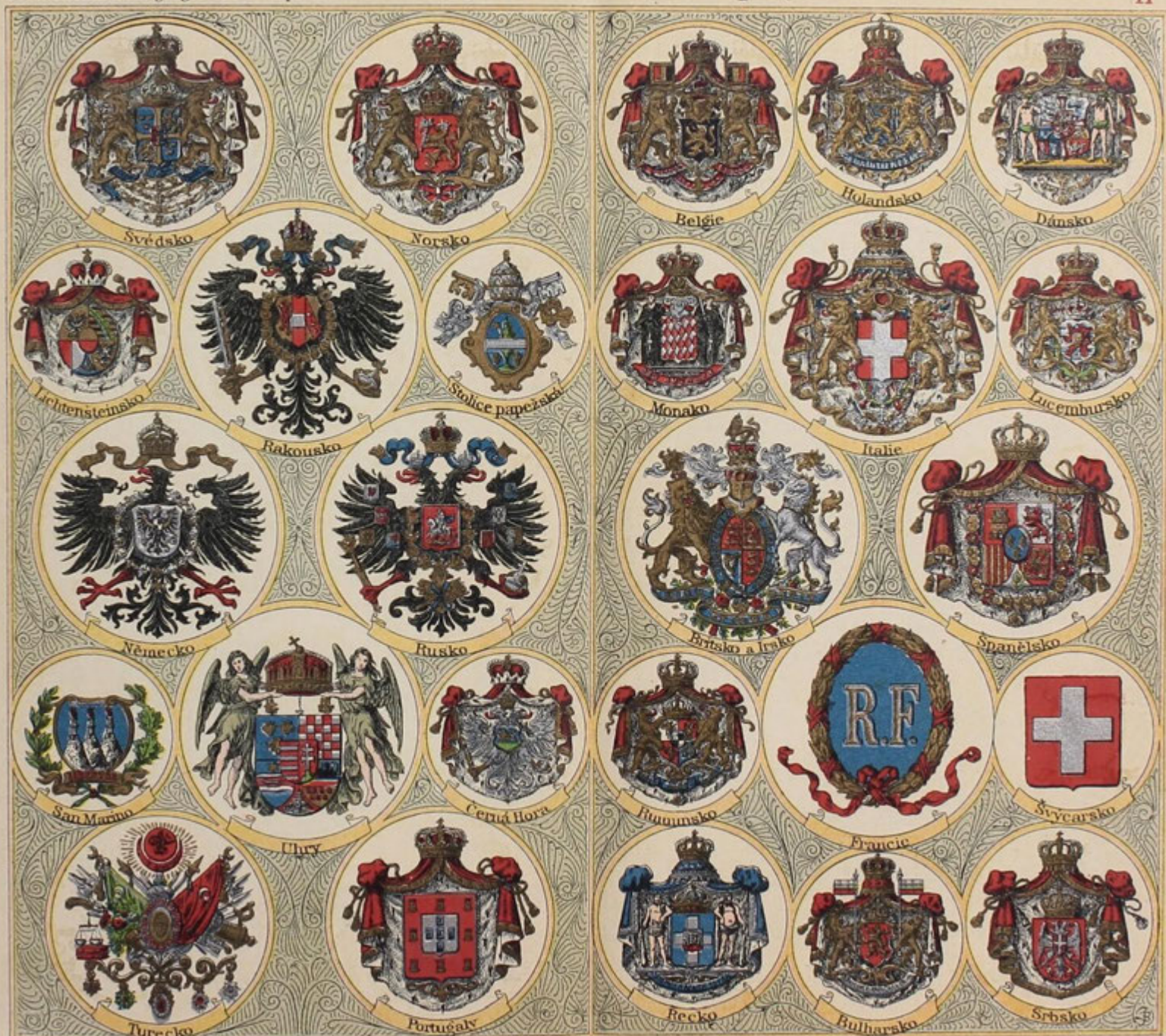
EVROPA
386,000.000.

ASIE 857,400.000.

AFRIKA
176,930.000.

AMERIKA
138,654.000.

Poměry velikosti zemí Rakousko-Uherských

a) dle výměry plošné

ve čtver. kilometrech a v procentech Rakouska.

Terst 95 = 0.03% 1

Vorarlbersko 2602 = 0.87% 2

Gorice a Gradiska 2.918 = 0.97% 3

Istrie 4.955 = 1.65% 4

Slezsko 5.147 = 1.72% 5

Solnohrady 7.152 = 2.38% 6

Kraňsko 9.955 = 3.32% 7

Korutany 10.327 = 3.44% 8

Bukovina 10.441 = 3.48% 9

Horní Rakousy 11.984 = 3.99% 10

Dalmacie 12.835 = 4.28% 11

Dolní Rakousy 19.824 = 6.61% 12

Morava 22.222 = 7.41% 13

Štýrsko 22.426 = 7.48% 14

Tirolsko 26.683 = 8.89% 15

Čechy 51.948 = 17.32% 16

Halič 78.496 čtver. kilom. = 26.16% Rakouska 17

Celé Rakousko-Uhersko 673.348 čtver.-kilom.

A. Rakousy

300.010 čtver.-kilom.

= 44.55% plochy Rak.-Uher.

B. Uhry

322.310 čtver.-kilom. = 47.87% plochy Rak.-Uher.

Rěka 20 čtver.-kilom.
= 0.006% Uher.

Chorvát. Slav. 12.500 = 13.4% Uher.

Sedmíhradsko 55.731 = 17.3% Uher.

Bosna a Hercegovina 51.028 čtver.-kilom. = 7.58% Rak.-Uh.

Hercegovina

Bosna 41.909 čtver.-kilom.

9.119

Česky upravil Ant. Míkolášek.

b) dle počtu obyvatelstva (počátkem 1900)

v procentech obyvatelstva Rakouska.

2 Vorarlbersko 120.000 obyvat. = 0.8% 2

1 Terst 170.000 = 0.6% 1

6 Solnohrady 185.000 = 0.7% 6

3 Gorice a Gradiska 240.000 = 0.9% 3

4 Istrie 345.000 = 1.3% 4

8 Korutany 380.000 = 1.5% 8

7 Kraňsko 520.000 = 2% 7

11 Dalmacie 610.000 = 2.3% 11

5 Slezsko 670.000 = 2.5% 5

9 Bukovina 730.000 = 2.8% 9

10 Horní Rakousy 840.000 = 3.2% 10

15 Tirolsko 840.000 = 3.2% 15

14 Štýrsko 1,360.000 = 5.2% 14

13 Morava 2,460.000 = 9.4% 13

12 Dolní Rakousy 3,010.000 = 11.5% 12

16 Čechy 6,300.000 = 24% 16

17 Halič 7,470.000 = 28.4% Rakouska 17

Celé Rakousko-Uhersko 47,100.000 obyvat.

A. Rakousy

26,250.000 obyvat.

= 55.7% obyvatelstva Rak.-Uher.

B. Uhry 19,170.000 obyvat. = 40.7% Rak.-Uher.

Sedmíhradsko 2,400.000 = 12.4% Uher.

Chorvát. Slav. 2,370.000 = 12.4%

Rěka 38.000 = 0.2%

Here. Bosna

240.000 1,440.000

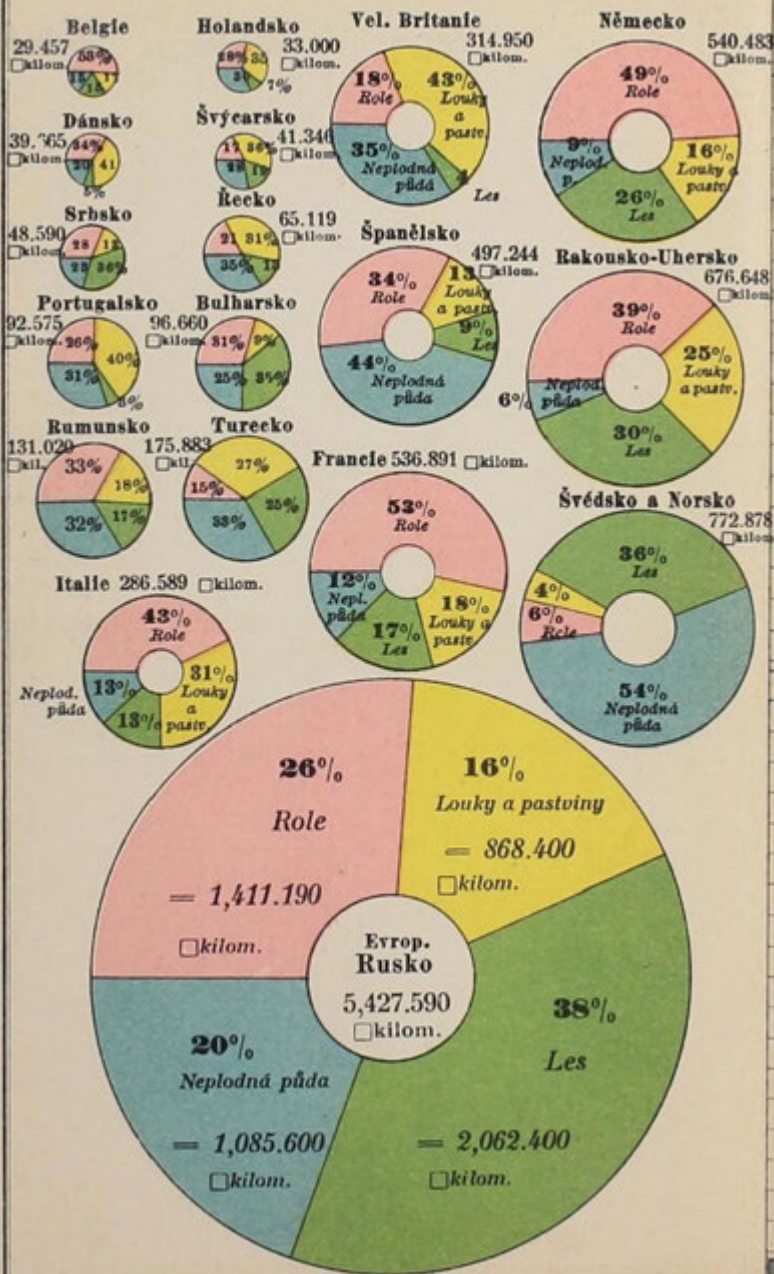
Bosna a Hercegov. 1,680.000 = 3.6% Rak.-Uher.

Čechy jako poměrná jednotka.

Obrázce znázorňující počet obyvatelstva jsou k oněm, jež zobrazují plochy tak úměrný jako jejich hustota obyv. k hustotě Čech.

Kartogr. ústav G. Freytaga & Berndta ve Vídni.

Zužitkování půdy v procentech plné výměry plošné.

Množství domácího dobytka.

Koně, osli a mezci	Skot
Švýcarsko 115.000	Řecko 375.000
Srbsko 170.000	Portugalsko 650.000
Bulharsko 220.000	Srbsko 930.000
Řecko 250.000	Švýcarsko 1,300.000
Holandsko 270.000	Bulharsko 1,300.000
Belgie 284.000	Belgie 1,380.000
Portugalsko 290.000	Holandsko 1,550.000
Dánsko 410.000	Dánsko 1,700.000
Rumunsko 600.000	Španělsko 2,200.000
Svédsko a Norsko 660.000	Rumunsko 2,600.000
Turecko 1,100.000	Turecko 3,500.000
Španělsko 1,900.000	Svédsko a Norsko 3,500.000
Itálie 2,020.000	Itálie 5,000.000
Vel. Británie 2,100.000	Vel. Británie 11,000.000
Francie 3,420.000	Francie 13,300.000
Německo 4,040.000	Rakousko-Uhersko 16,400.000
Rakousko-Uher. 4,200.000	Německo 18,500.000
Spoj. státy amer. 16,600.000	Evrop. Rusko 33,600.000
Evrop. Rusko 22,100.000	Spoj. státy severo-amer. 50,000.000
Ovce a kozy	Vepřový dob.
Belgie 615.000	Řecko 175.000
Švýcarsko 700.000	Bulharsko 400.000
Holandsko 860.000	Švýcarsko 570.000
Dánsko 1,270.000	Belgie 650.000
Svédsko a Norsko 3,100.000	Holandsko 670.000
Srbsko 3,650.000	Turecko 700.000
Portugalsko 3,950.000	Dánsko 830.000
Rumunsko 5,200.000	Srbsko 900.000
Řecko 6,000.000	Svéd. a Norsko 910.000
Turecko 7,500.000	Rumunsko 950.000
Bulharsko 8,500.000	Portugalsko 1,000.000
Itálie 8,700.000	Itálie 1,800.000
Německo 16,700.000	Španělsko 1,900.000
Rakousko-Uher. 17,400.000	V. Británie 3,700.000
Španělsko 19,300.000	Francie 6,400.000
Francie 22,700.000	Rak.-Uher. 11,600.000
Vel. Británie 30,600.000	Rusko 11,700.000
Spoj. státy amer. 36,800.000	Německo 14,300.000
Evrop. Rusko 52,500.000	Spoj. státy amer. 40,600.000

Pšenice a ječmen

Roční sklizeň obilí a bramborů

Oves

v millionech hl.

Brambory

Žito (rež)

Kukuřice

Těžba vína i piva
v millionech hl.

Víno

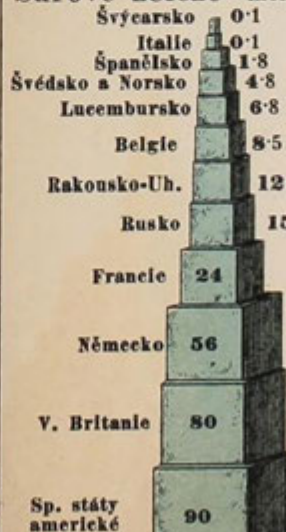
Pivo

Těžba hornická

Surové železo

v millionech metr.-centř.

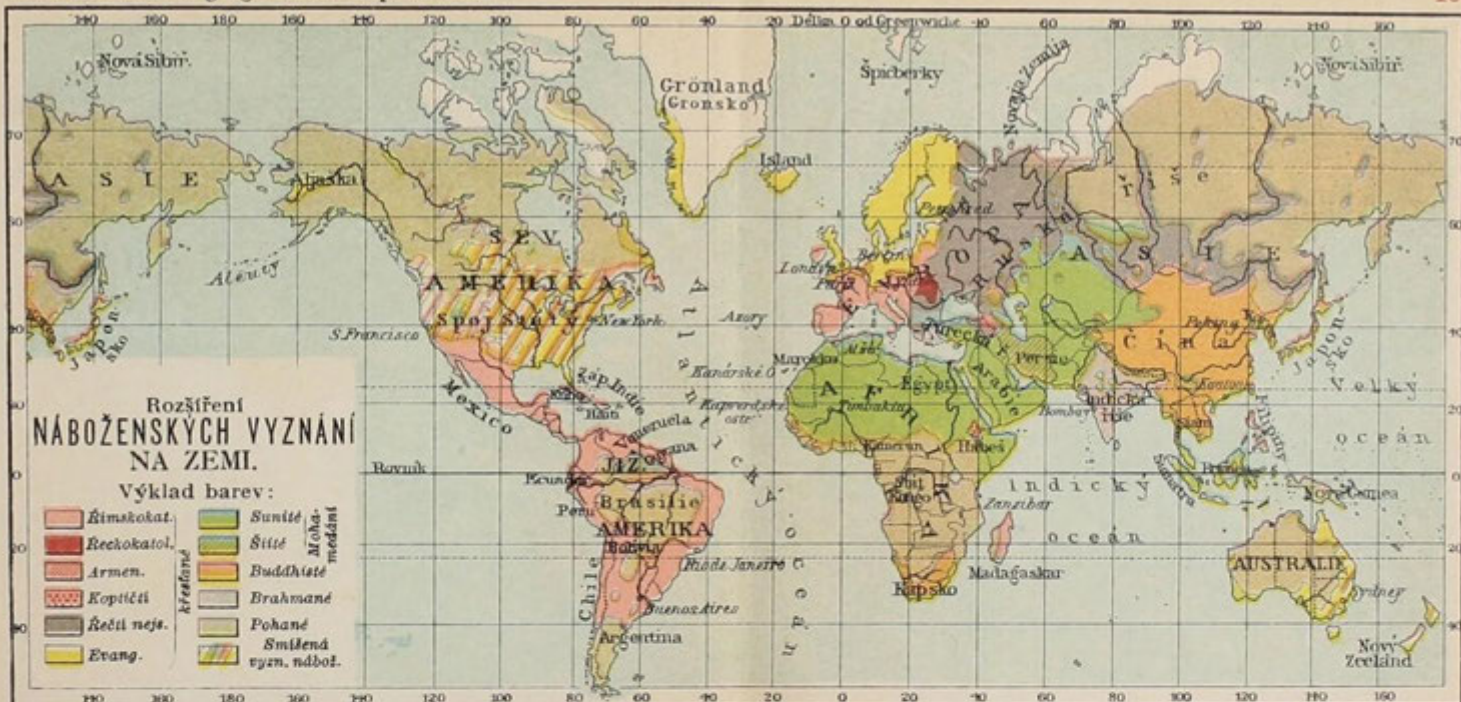
Kam. uhlí (černé i hnědé)

Měřítko:
1 krychl.
millimetr
= 800,000
metr. q.

Měřítko: 1 krychl. mm. = 60,000 metr. q.

Znaky rakouských zemí korunních a zemí uherských.

Srovnávací přehled různých vyznání náboženských na zemi dle počtu jich příslušníků. Uhrnný počet 1560,000,000

Římsko-katol. křesťané
včetně řec.-katol. a Arménů a j.
250,000,000 = 16%
Arm. Melchití, Koptové a j. 7,000,000

Řeckokatol. křesť.
108,000,000 = 6.9%

Evangel. křesťané
167,000,000 = 10.7%

Mohamedáni
210,000,000 = 13.5%
Israelité asi 10,000,000 = 0.7%

Brahmané (Indové)
220,000,000 = 14%

Buddhisté (Fó)
vyznavači učiv. předkův,
hiteismus, učení
Konfuce a Laotse.
440,000,000
= 28.2% veškerého obyv. země

Pohané a bez vyznání
156,000,000 = 10%

Srovnávací přehled čelnějších vyznání náboženských v Evropě. dle počtu jich příslušníků. Počet obyv. 386,000,000

Řečtí katolíci, Arméni a j. 5,800,000

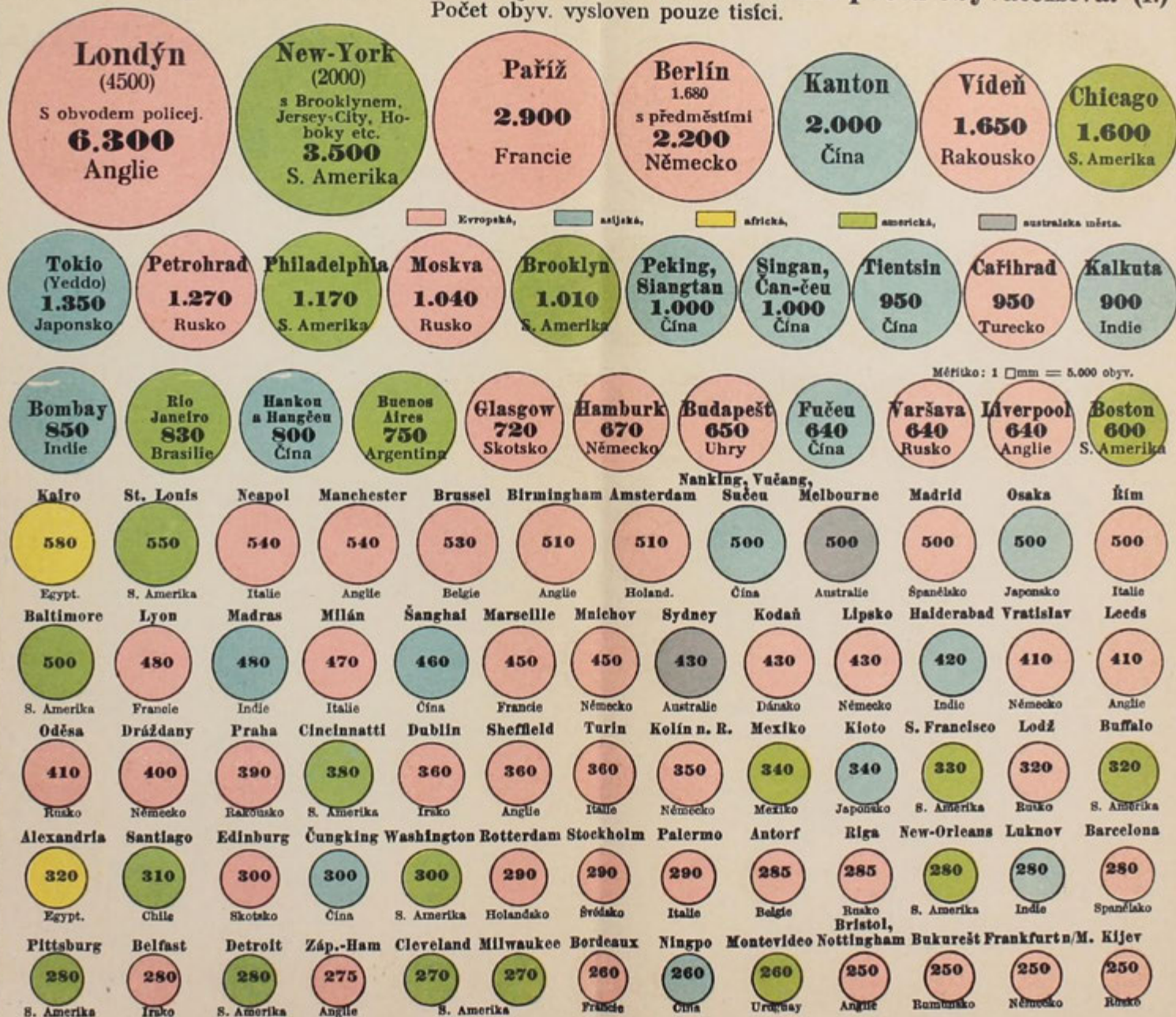
Římsko-katol. křesťané
1 s řeckokatol. křesťany,
Armení, Mechitaristy a j.
177,000,000
= 45.8% v. všeho obyv. Evropy

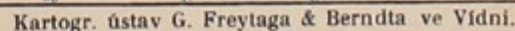
Israelité 7,700,000 = 2%
Řeckých křesť.
100,000,000
= 26% v. všeho obyv. Evropy
Mohamedáni 7,600,000 = 1.9%

Růz. evang. nábož. spol. 8,300,000
Luteráni, reformov.,
unitáři a j.
62,000,000 = 16%
Anglikáni 22,000,000 = 6%
Pohané a bez vyznání 1,000,000

Srovnávací přehled velikosti čelnějších měst na zemi dle počtu obyvatelstva. (I.)

Počet obyv. vysloven pouze tisíci.

Obyvatelstvo říše Rakousko-Uherské

dle náboženství

vypočteno pro počátek 1900.

a dle jazyka (národnosti).

Terst 170.000 ob. Hor. Rakousy 840.000 ob.

Solnohr. 185.000 ob. Tirolsko a Vorarlb. 240.000 ob. 960.000 ob.

Gorice a Grad. 240.000 ob. 960.000 ob.

Istrie 345.000 ob. Štýrsko 1.380.000 ob.

Korutany 380.000 ob. Morava 2.460.000 ob. Rakousy 26.250.000 ob.

Kraňsko 520.000 ob. Dalmacie 610.000 ob.

Slezsko 670.000 ob. Dol. Rakousy 3.010.000 ob.

Bukov. 730.000 ob. Celé Uhry 19.170.000 ob.

Celé Rakousko-Uhersko 47.100.000 ob.

Chorvát.-Slavonie 2.370.000 ob.

Bosna a Hereg. 1.680.000 ob.

Terst 170.000 ob. Hor. Rakousy 840.000 ob.

Solnohr. 185.000 ob. Tirolsko a Vorarlb. 240.000 ob. 960.000 ob.

Gorice a Grad. 240.000 ob. 960.000 ob.

Istrie 345.000 ob. Štýrsko 1.380.000 ob.

Korutany 380.000 ob. Morava 2.460.000 ob. Rakousy 26.250.000 ob.

Kraňsko 520.000 ob. Dalmacie 610.000 ob.

Slezsko 670.000 ob. Dol. Rakousy 3.010.000 ob.

Bukov. 730.000 ob. Celé Uhry 19.170.000 ob.

Celé Rakousko-Uhersko 47.100.000 ob.

Chorvát.-Slavonie 2.370.000 ob.

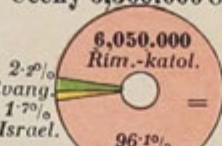
Bosna a Hereg. 1.680.000 ob.

Terst 170.000 ob. Hor. Rakousy 840.000 ob.

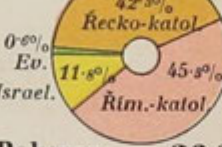
Solnohr. 185.000 ob. Tirolsko a Vorarlb. 240.000 ob. 960.000 ob.

Gorice a Grad. 240.000 ob. 960.000 ob.

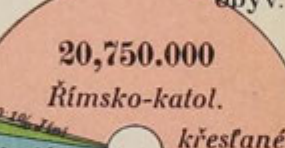
Čechy 6,300.000 obyv.

Halič 7,470.000 obyv.

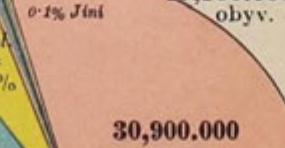
Rakousy 26,250.000 obyv.

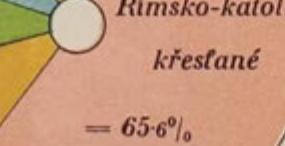
Dol. Rakousy 3,010.000 ob.

Celé Rakousko-Uhersko 47,100.000 obyv.

Chorvát.-Slavonie 2,370.000 ob.

Bosna a Hereg. 1,680.000 ob.

Terst 170.000 ob.

Solnohr. 185.000 ob.

Gorice a Grad. 240.000 ob.

Istrie 345.000 ob.

Korutany 380.000 ob.

Kraňsko 520.000 ob.

Dalmacie 610.000 ob.

Slezsko 670.000 ob.

Bukov. 730.000 ob.

Celé Uhry 19,170.000 ob.

Celé Rakousko-Uhersko 47,100.000 ob.

Chorvát.-Slavonie 2,370.000 ob.

Bosna a Hereg. 1,680.000 ob.

Terst 170.000 ob.

Solnohr. 185.000 ob.

Gorice a Grad. 240.000 ob.

Istrie 345.000 ob.

Korutany 380.000 ob.

Kraňsko 520.000 ob.

Dalmacie 610.000 ob.

Slezsko 670.000 ob.

Bukov. 730.000 ob.

Celé Uhry 19,170.000 ob.

Celé Rakousko-Uhersko 47,100.000 ob.

Chorvát.-Slavonie 2,370.000 ob.

Bosna a Hereg. 1,680.000 ob.

Hor. Rakousy 840.000 ob.

Tirolsko a Vorarlb. 240.000 ob. 960.000 ob.

Gorice a Grad. 240.000 ob. 960.000 ob.

Istrie 345.000 ob.

Korutany 380.000 ob.

Kraňsko 520.000 ob.

Dalmacie 610.000 ob.

Slezsko 670.000 ob.

Bukov. 730.000 ob.

Celé Uhry 19,170.000 ob.

Celé Rakousko-Uhersko 47,100.000 ob.

Chorvát.-Slavonie 2,370.000 ob.

Bosna a Hereg. 1,680.000 ob.

Terst 170.000 ob.

Solnohr. 185.000 ob.

Gorice a Grad. 240.000 ob.

Istrie 345.000 ob.

Korutany 380.000 ob.

Kraňsko 520.000 ob.

Dalmacie 610.000 ob.

Slezsko 670.000 ob.

Bukov. 730.000 ob.

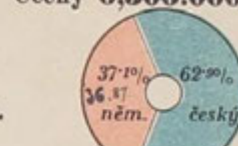
Celé Uhry 19,170.000 ob.

Celé Rakousko-Uhersko 47,100.000 ob.

Chorvát.-Slavonie 2,370.000 ob.

Bosna a Hereg. 1,680.000 ob.

Čechy 6,300.000 obyv.

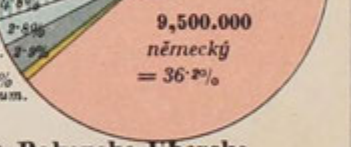
Halič 7,470.000 obyv.

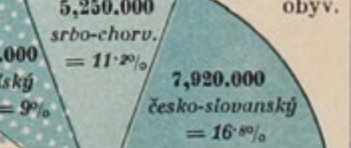
Rakousy 26,250.000 obyv.

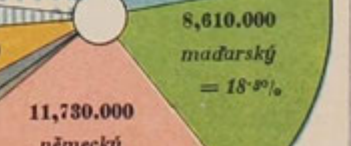
Dol. Rakousy 3,010.000 ob.

Celé Rakousko-Uhersko 47,100.000 obyv.

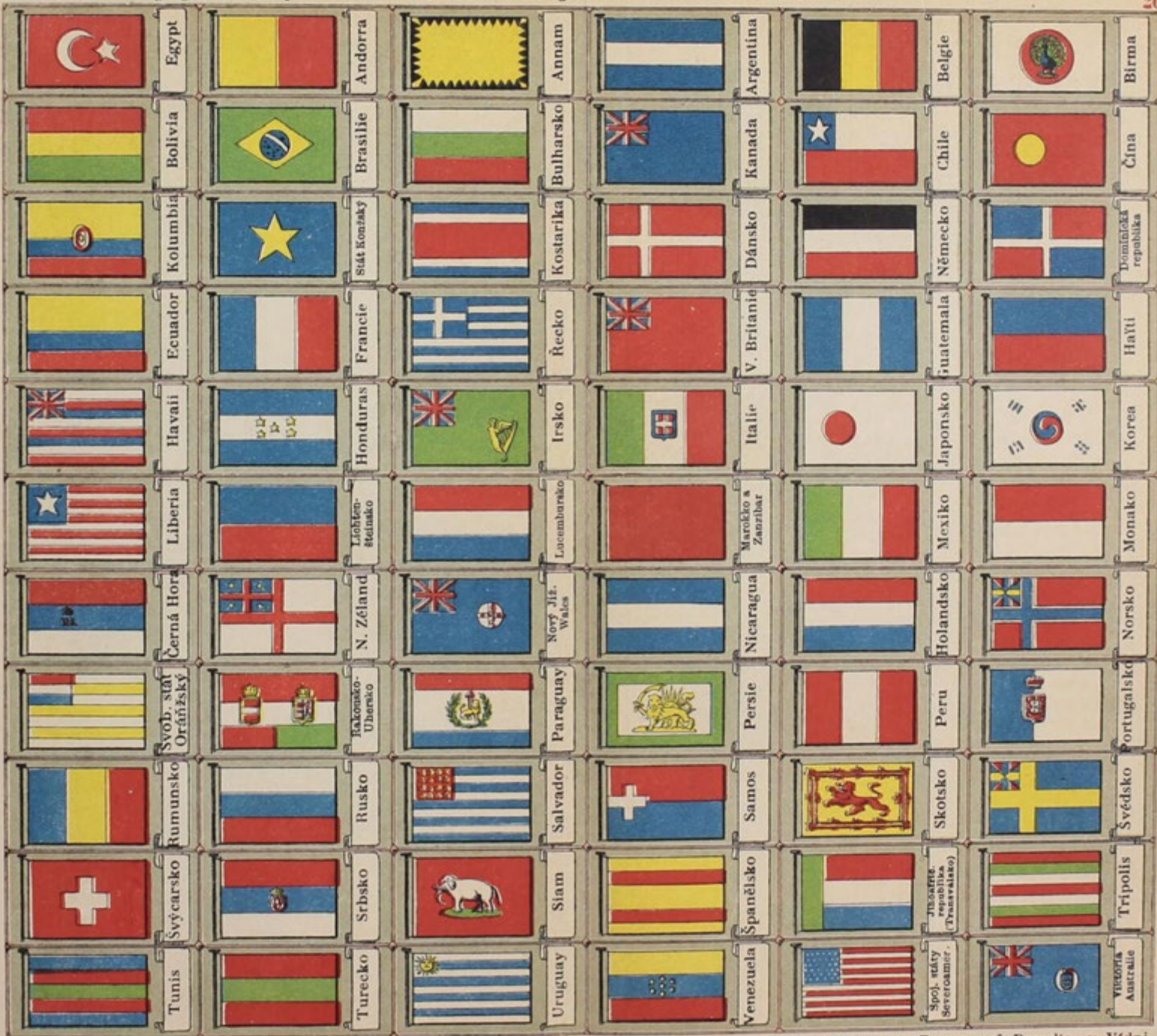

Chorvát.-Slavonie 2,370.000 ob.

Bosna a Hereg. 1,680.000 ob.

Království Velko-Britanské.

1 shilling

= 1 kor. 17 hal.

= 1 m. něm. = 1 frank 24 ctmd.

1 sovereign

1 lira

Království Italské.

= 95 hal. r. m. = 81 pfen. něm.

20^{ti} lira

Království Holandské.

1 zlatý

2 kor. = 1 m. 70 pf.

= 2 fr. 10 ctmd.

10^{ti} zlatý

Říše Rakousko-Uherská.

1 koruna

= 85 pf. něm. = 1 fr. 5 ctmd.

20^{ti} koruna

Království Portugalské.

50 tostõesa = 500 reisů

= 2 kor. 66 hal. = 2 m. 27 pf. něm. = 2 fr. 80 ctmd.

Království Rumunské.

1 lei

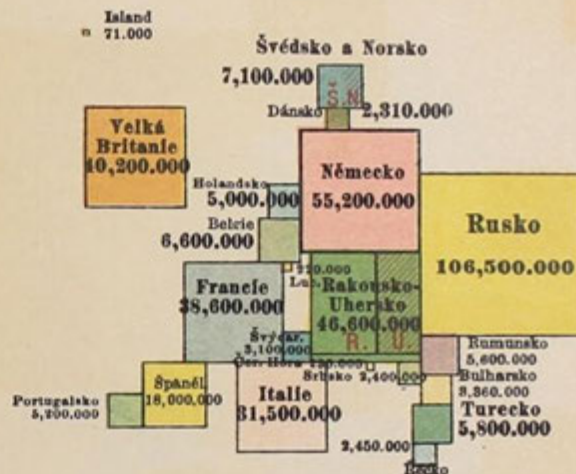
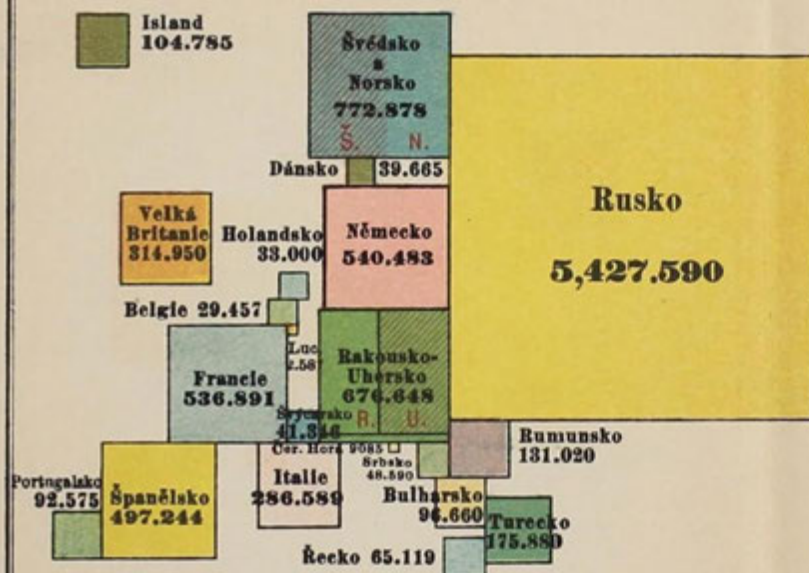
= 95 hal. = 81 pfen. něm.

20^{ti} lei

Srovnávací přehled držav evropských

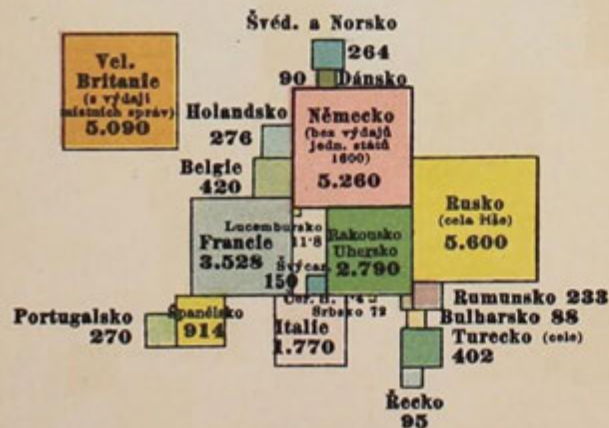
a) dle plošné výměry ve čtvereč. kilometrech,

b) dle počtu obyvatelstva,

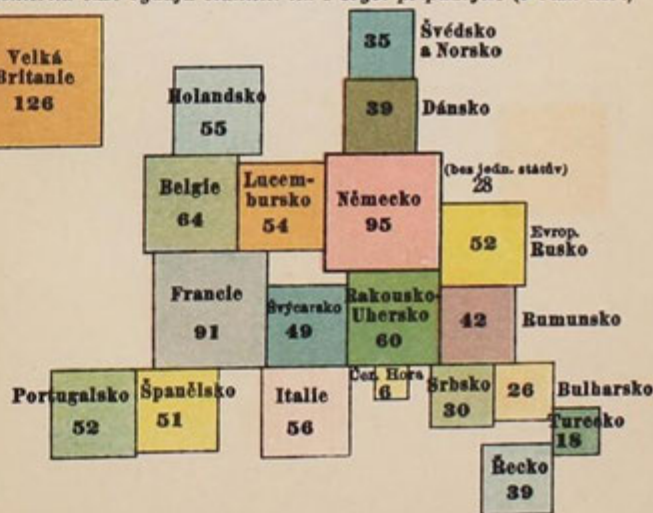

c) dle výše ročních výdajů státních:

1. úhrn ročního rozpočtu v millionech rak. korun.

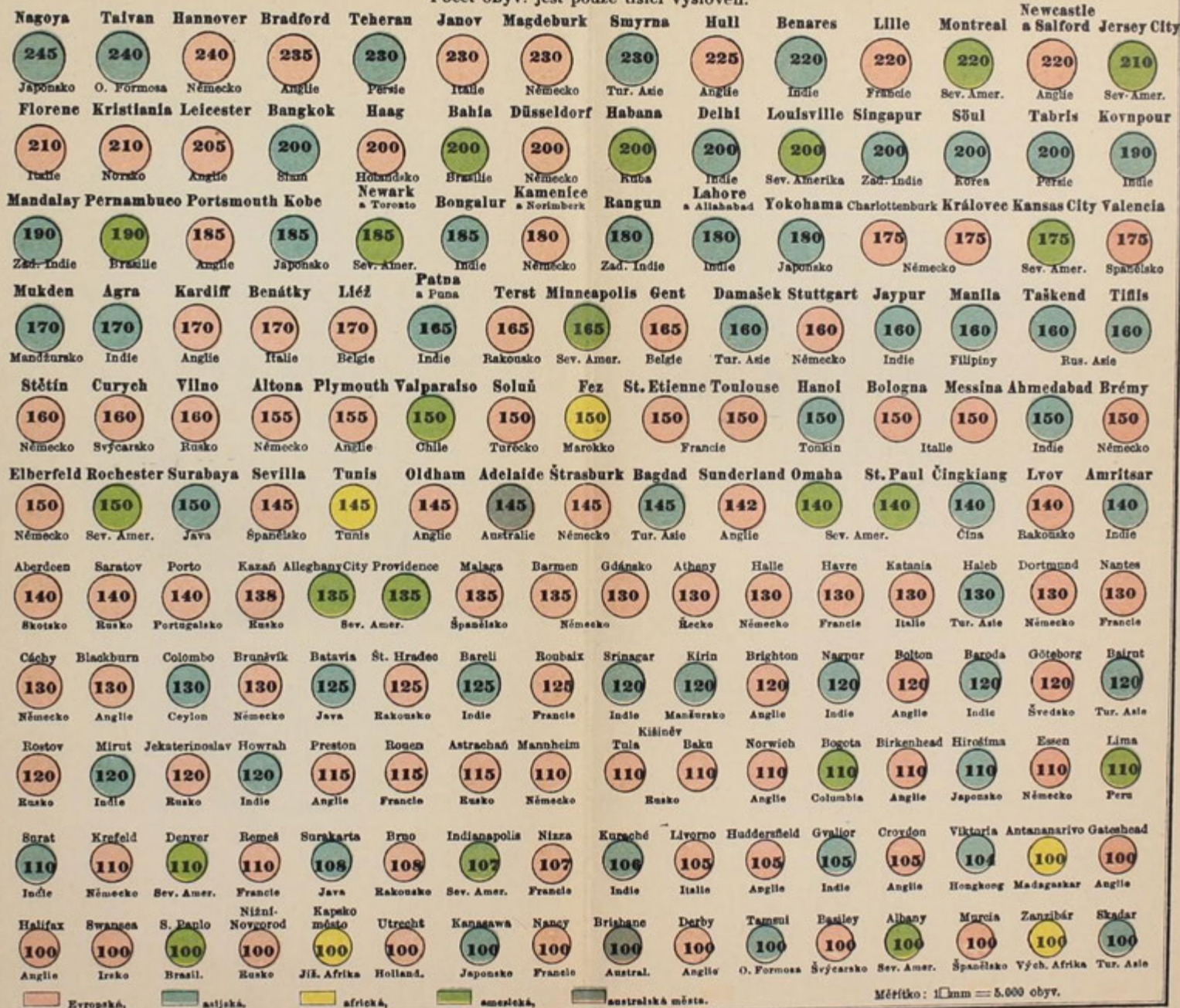

2. poměrná část výdajů státních na 1 obyv. připadající (v rak. kor.)

Srovnávací přehled velikosti čelnějších měst na zemi dle počtu jejich obyvatelstva (II).

Počet obyv. jest pouze tisíce vysloven.

Carství Ruské.

1 rubl

= 1 stf. rubl = 2 K 63 h = 2 m. 25 pf. něm. = 2 fr. 78 ctmů.

= 1 zlatý rubl = 3 K 80 h = 3 m. 24 pf. něm. = 4 fr. Imperial = 10 rublů

Království Švédské a Norské.

1 koruna

1 koruna

= 1 kor. 32 hal.

= 1 m. 12 pf. něm.

= 1 fk. 40 ctmů.

1 frank

Republika Švýcarská.

20^{ti} frank

= 95 hal. = 81 pfen. něm.

Království Srbské.

1 dinár

= 95 hal. = 81 pfen. něm.

20^{ti} dinár

Království Španělské.

1 peseta

25^{ti} peseta

= 95 hal. = 81 pfen. něm.

Sultanát Turecký.

100 plastr

1 plastr

= 22 hal. = 18 pf. něm. = 22.5 ctmů.

Státní dluhy všech držav evropských úhrnem a v poměru k počtu obyvatelstva v rak. korunách.

Černá Hora 1,920.000 korun

Lucembursko 12,600.000 korun

Bulharsko 163,000.000 korun

Dánsko 260,000.000 korun

Švýcarsko 334,000.000 korun
(88,200.000 K dl. spolik.
245,800.000 K dl. kanton.)

Srbsko 430,300.000 korun

Švédsko a Norsko
380,000.000 240,000.000

Řecko 840,000.000

Rumunsko 1,286,000.000

Holandsko 2,170,000.000

Belgie 2,445,000.000

Turecko 3,640,000.000

Portugalsko 3,874,000.000

Španělsko 6,622,000.000 korun

Rakousko-Uhersko 13,780,000.000 korun
(Společný dluh 865,000.000; Rakousko 8,465,000.000; Uhry 4,950,000.000)

Velká Británie 14,840,000.000 korun

Německo 15,183,000.000 korun
(včetně dluhů jednotlivých států německých)

Itálie 15,269,000.000 korun

Celá Rus i s Finskem 16,125,000.000 korun
(2,900,000.000 papír. rublů, 2,184,000.000 zlatých rublů; Finsko 85,000.000 finských marek)

Francie 33,600,000.000 korun

Státní dluhy jednotlivých zemí říše Německé v tisících říšských marek.	
Anhaltsko	480
Bádensko	329,030
Bavorsko	1,415,220
Brunšvicko	62,280
Brémy	126,850
Elzas-Lothringensko	720
Hamburk	344,780
Hessensko	223,670
Lippe-Deilmold	950
Baden	18,870
Meklenburk-Zvěřín	111,570
Oldenburško	50,410
Prusko	6,485,220
Renss st. i ml. linie	1,070
Saasko	752,470
Saaská vévodství	15,140
Saxonsko-Lippe	480
Schwarzburg-Rud. a-Soud.	6,900
Waldecko	2,000
Württembersko	479,570
Říšský dluh	2,485,000

Úhrnem 12,912,680

Bez dluhů jednotlivých států na 1 obyv.

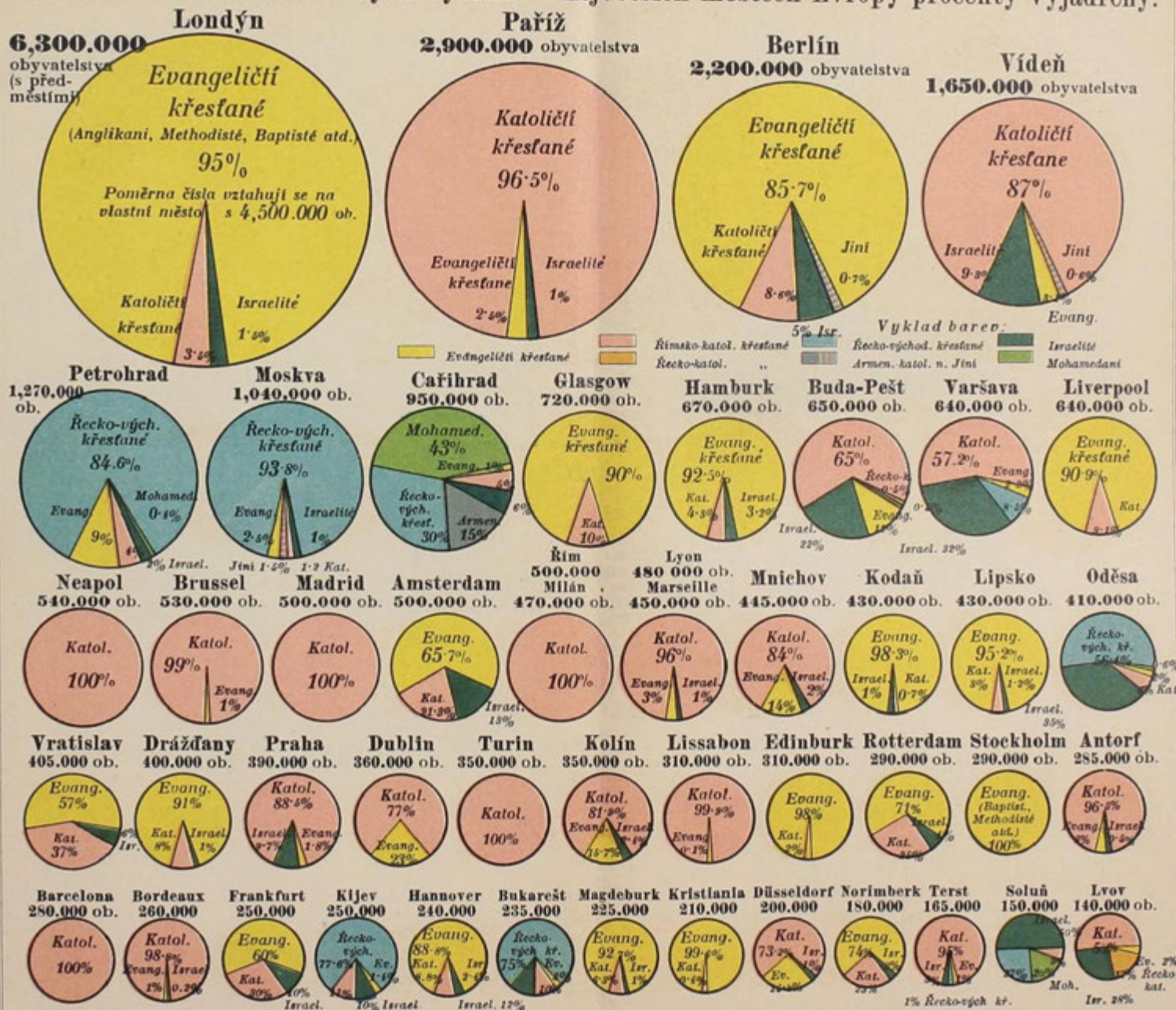
45 marek

Státní dluh na 1 obyv. připadající v rak. kor.	Jméno země	Roční úrok (úhrada i správa) v rak. kor.	
		Úhrnem	na 1 obyv.
8	Černá Hora	12,000	0-05
49	Bulharsko	21,000.000	6-2
57	Lucembursko	1,070.000	4-2
87	Švédsko a Norsko	24,400.000	3-4
108	Švýcar. Úrok spolkového dluhu	4,884.000	1-6
112	Dánsko	12,620.000	5-4
151	Rusko	874,700.000	8-2
160	Turecko	79,560.000	3-5
180	Srbsko	21,800.000	9-1
230	Rumunsko	85,900.000	15-3
275	Německo a jednotlivé státy	601,400.000	10-2
294	Rakousko-Uhersko	640,100.000	13-7
343	Řecko	22,520.000	9-2
368	Španělsko	420,000.000	23-3
369	Velká Británie	585,000.000	14-5
370	Belgie	94,500.000	14-3
434	Holandsko	65,000.000	13
485	Itálie	714,000.000	22-7
745	Portugalsko	134,000.000	25-8
870	Francie	1,318,800.000	34-1

Úhrn
státních dluhů všech držav evropských
131,485,820.000 rak. korun

Průměrem připadá na 1 obyv.
340 rak. korun

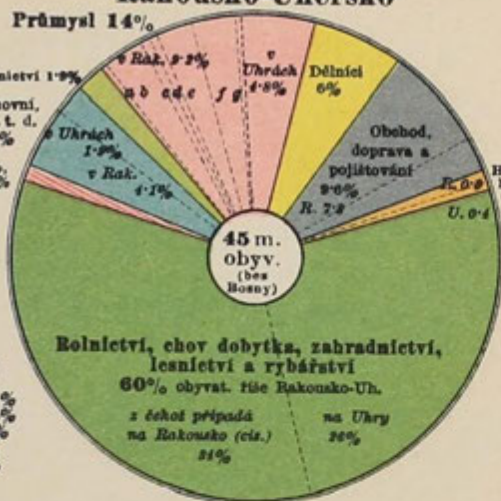
Poměr různosti náboženských vyznání v největších městech Evropy procenty vyjádřený.

Roztřídění obyvatelstva dle povolání a zaměstnání

Rakousko-Uhersko

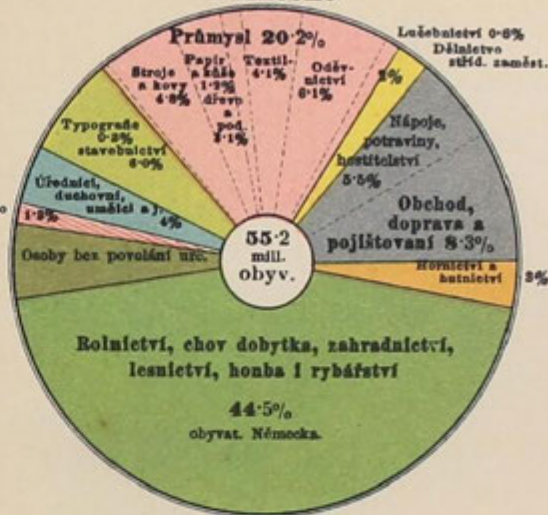
Německo

Vysvětlení týkající se průmyslu:

- a) typografie 0-1%
- b) stroje 1-2%
- c) sklo a hlína 0-7%
- d) papír a kůže 0-4%
- e) žh. rukodělné 2%
- f) oděvnictví 2-3%
- g) lužebnictví 0-2%

V počtu jednot, skupin jsou i členové rodiny zahrnuti.

Praesumtivní vzrůst obyvatelstva evropského

Roční přírůstek obyvat. dle průměrného přebytku narozených za posl. 25 let.

Úmrtnost dle věku v državách evropských za poměrů normálních.

Roku:	2000: 950 millionů
1990: 860	„
1980: 790	„
1970: 720	„
1960: 660	„
1950: 600	„
1940: 550	„
1930: 500	„
1920: 480	„
1910: 420	„
Evropa roku 1900	
386,000,000 obyv.	
Nynější roční přírůstek 0-88%	

a) v procentech	b) v zokrouhl. tisících celých
0.2%	Francie 76700
0.25%	Španělsko 44000
0.53%	Švýcarsko 16000
0.55%	Uhry 96800
0.71%	Norsko 14200
0.72%	Švédsko 34600
0.73%	Rakousko (cis.) 180000
0.75%	Italie 229200
0.78%	Portugalsko 37000
0.98%	Německo 497300
1.00%	Dánsko 21800
1.10%	Belgie 68200
1.15%	Holandsko 53700
1.18%	V. Britanie 454300
1.20%	Rumunsko 60600
1.25%	Řecko 27800
1.30%	Bulharsko 43000
1.40%	Srbsko 30300
1.40%	Rusko 1,400000
2.00%	Spoj. státy severoamer. 1,300000

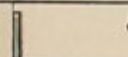
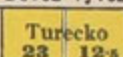

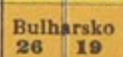

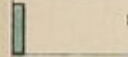
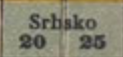

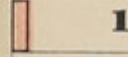

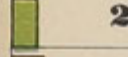
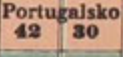

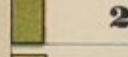

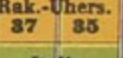

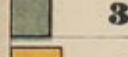

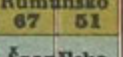

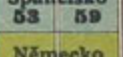

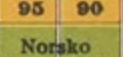

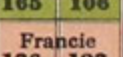

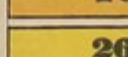
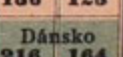

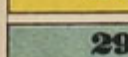
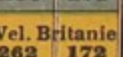

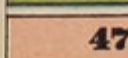
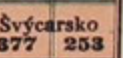

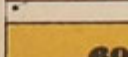
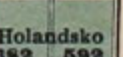

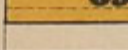
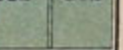
Z 1000 obyv. dojde se věku			Počet úmrtí na 1000 obyv. ročně
0 do 15	16 do 69	70 let a více	
v Německu 355	ve Francii 682	ve Francii 48	ve Švédsku a Norsku 22
v Uhrách 353	ve Španělsku 651	v Norsku 40	v Německu 24
v Norsku 347	ve Švýcarsku 649	ve Švédsku 33	ve Švýcarsku 25
v Rakousko (cis.) 340	v Itálii 647	v Itálii 31	ve Španělsku a Portug. 26
ve Švédsku 326	ve Švédsku 641	ve Švýcarsku 36	v Itálii 27
ve Španělsku 325	v Rakousko (cis.) 637	v Německu 27	v Rakousko (cis.) 27
v Itálii 322	v Uhrách 629	ve Španělsku 24	v Rusku 28
ve Švýcarsku 321	v Německu 618	v Rakousko (cis.) 23	ve Francii 30
ve Francii 270	v Norsku 613	v Uhrách 18	v Uhrách 33

Seřadění držav evropských ve příčině ceny dovezeného a vyvezeného zboží a drahých kovů v zaokr. mill. rak. korun.

Dovoz-Cena zboží dovezeného = 37.258 mill. K. Vývoz-Cena zboží vyvezeného = 29.900 mill. K.

Viajka obchodní

Poměr
dovozu a vývozu
Na 1 obyv.
připadá
r. 1897
Dovoz Vývoz

	Srbsko	48	millionů rak. korun		59	millionů rak. korun	Srbsko		Turecko	23	12-5
	Bulharsko	88	"		63	"	Bulharsko		Bulharsko	26	19
	Řecko	120	"		77	"	Řecko		Srbsko	20	25
	Portugalsko	216	"		158	"	Portugalsko		Rusko	25	25
	Norsko	347	"		223	"	Norsko		Portugalsko	42	30
	Rumunsko	374	"		285	"	Rumunsko		Řecko	49	31
	Švédsko	475	"		300	"	Turecko		Rak.-Uhers.	37	35
	Dánsko	500	"		380	"	Dánsko		Itálie	40	37
	Turecko	530	"		450	"	Švédsko		Rumunsko	67	51
	Španělsko	950	"		785	"	Švýcarsko		Španělsko	53	59
	Švýcarsko	1170	"		1070	"	Španělsko		Německo	104	81
	Itálie	1260	"		1170	"	Itálie		Švédsko	95	90
	Rakousko-Uhersko	1710	"		1540	"	Belgie		Norsko	165	106
	Belgie	1870	"		1630	"	Rakousko-Uhersko		Francie	136	123
	Rusko (evrop.)	2660	"		2620	"	Rusko (evrop.)		Dánsko	216	164
	Holandsko	3410	"		2960	"	Holandsko		Vel. Británie	262	172
	Francie	5250	"		4460	"	Německo		Belgie	283	233
	Německo	5750	"		4740	"	Francie		Švýcarsko	377	253
	Velká Británie	10.530	"		6930	"	Velká Británie		Holandsko	652	592

Franc. ochranný stát: Annam.

2 kvan

= 6 koran 64 hal. = 5 m. 66 pf. něm. = 7 fr.

Císařství Čínské.

1 haikuan taël = 7 kor. 60 hal. = 6 m. 48 pf. něm. = 8 fr.

Císařství Britsko-Indické.

= 2 kor. 33 hal.
= 1 m. 92 pf. něm.

1 rupie

= 2 fr. 38 ctmd.

Císařství Japon-
ské

1 yen

= 4 kor. 92 hal. = 4 m. 20 pf. něm. = 5 fr. 18 ctmd.

Císařství Perské.

1 kran

= 95 hal. = 81 pf. něm. = 1 fr.

1 toman = 10 kranů

Království Siamské.

1 tikal

= 3 kor. = 2 m. 58 pf. něm. = 3 fr. 15 ctmd.

AFRIKA.

Egypt.

1 egypt. libra

Jihoafr. republika.

1 libra sterlinků

= 24 kor. 48 hal.

= 20 m. 75 pf. něm.

= 25 fr. 63 ctmd.

Císařství

Marokkanské.

1/2 dollar
= 10 realů
= 2 1/2 pesety

= 2 K 37 h

= 2 m. něm.

= 2 1/2 fr.

Srovnávací přehled délky stávajících veřejných železnic a sítí telegrafních v jednotlivých državách evropských

Délka dráhy
na 100 km.

v kilometrech.

Výklad barev:

Délka železnic

„ sítí telegrafních

1825 rok, kdy první železnice
v dotyčné zemi byla dopravě otevřena.

Délka železnic a sítí telegrafních
na celé zemi.

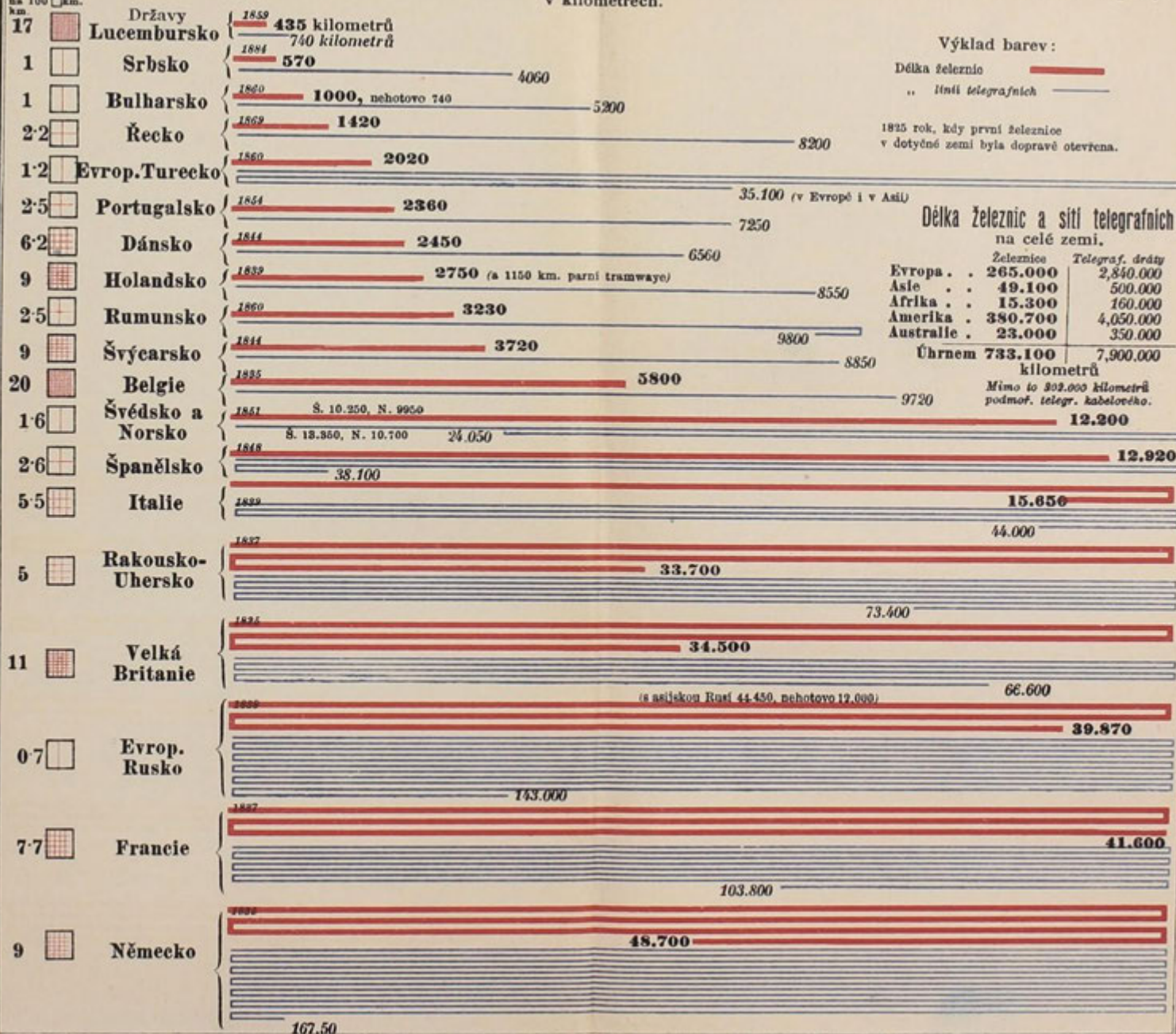
	Železnice	Telegraf. dráty
Evropa . .	265.000	2.840.000
Asie . .	49.100	500.000
Afrika . .	15.300	160.000
Amerika .	380.700	4.050.000
Austrálie .	23.000	350.000
Úhrnem	733.100	7.900.000

kilometrů

Mimo to 802.000 kilometrů
podmoř. telegr. kabelového.

12.200

12.920

Průměrný úhrn vypravených zásylek poštovních ve všech državách na zemi.

Ročně podané, z ciziny došlé a průvozní zásylky v tisících.

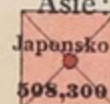
Měřitko:

1 □ mm = 4 mill. zásylek.

Amerika: **6.500,000**

Evropa: **13.990,000** tisíc pošt. zásylek.

Asie: **1.018,180**

3,490 Fr. Indo-Čína
3,640 Hongkong
2,190 Portug. Ind.

2,090 Persie

850 Siam

630 Kypř

280 Fr. Ind.

150 Macao

114 Samos

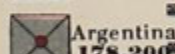
59 Brit. Sev. Borneo

37 Labuan

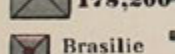
5,830 Peru

N. Fundland 1,380

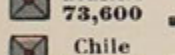
Guatemala 5,080

1,040 Paraguay

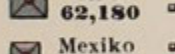
Brit. Záp. Ind. 4,590

Ostr. Bermuda 950

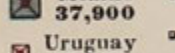
Fr. Záp. Ind. 3,430

Dominic. Rep. 920

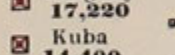
Porto Riko 3,130

830 Fr. Guyana

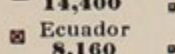
Columbia 2,550

610 Dan. Antill.

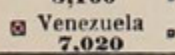
Kosta Rika 2,030

530 Curaçao

Brit. Guyana 1,950

480 Haïti

Salvador 1,920

390 Honduras

Nikaragua 1,630

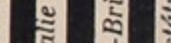
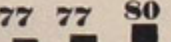
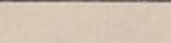
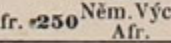
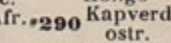
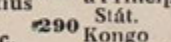
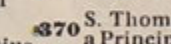
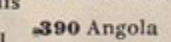
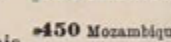
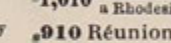
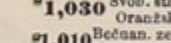
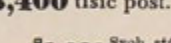
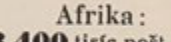
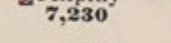
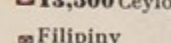
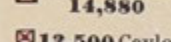
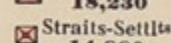
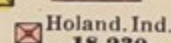
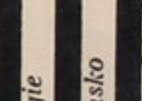
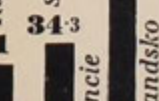
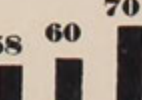
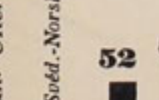
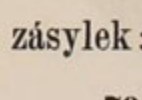
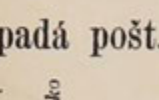
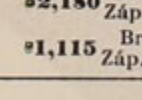
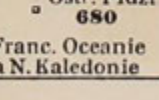
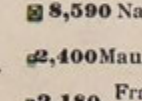
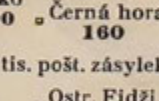
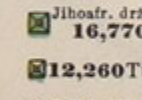
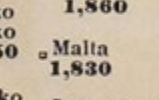
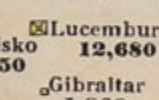
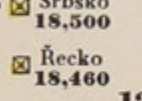
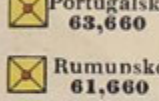
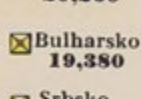
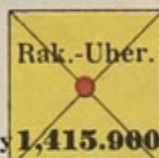
255 St. Pierre a Miquelon

Surinam 1,580

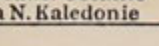
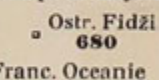
Brit. Honduras 204

1,450 Bolívia

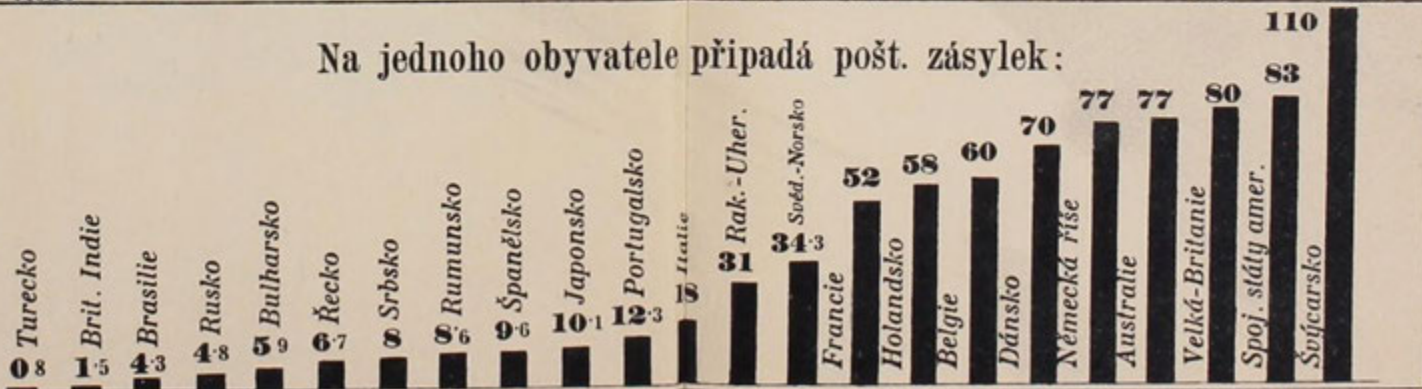
51 Ostr. Falkl.

Australie: **378,900** tis. pošt. zásylek.

Na jednoho obyvatele připadá pošt. zásylek:

Školství a vyučování.

Počet škol obecných	Na 1000 obyv. škůl šk. ob.	Država	Na 1 školu obec. připadá:		Počet škol středních	Na 1 střední šk. připadá		Počet univerzit	Na 1 univerzitu připadá	
			obyvat.	škůl		obyvat.	škůl		obyvat.	posluchačů
Vel. Britanie 31.550	175	Švýcarsko	325	52	Itálie 1456	21.640	73	Švýcarsko 7 univ.	443.000	529
Norsko 6200	170	Norsko	340	118	Švýcarsko 113	27.430	141	Vel. Brit. 68 koleji (11 univ.)	591.000	332
Švédsko 11.350	164	Švédsko	440	72	Francie 1083	35.640	166	Francie 64 fakult (5 univ.)	603.000	370
Švýcarsko 9550	158	Francie	460	70	Holandsko 139	26.000	126	Itálie 21 univ.	1.500.000	857
Německo 59.000	158	Itálie	530	42	Belgie 170	38.820	170	Belgie 4 univ.	1.650.000	1550
Francie 83.470	146	Španělsko	600	61	Španělsko 417	43.160	81	Španělsko 10 univ.	1.800.000	1700
Holandsko 4450	145	Řecko	770	44	Německo 1057	52.220	265	Dánsko 1 univ.	2.310.000	1460
Rakousko-Uh. 38.500	130	Dánsko	770	78	Řecko 40	61.250	150	Řecko 1 univ.	2.450.000	2810
Dánsko 3000	129	Portugalsko	920	44	Rak.-Uh. 466	100.000	292	Německo 22 univ.	2.510.000	1772
Belgie 6350	113	Německo	940	141	Rusko 1000	106.500	180	Bulharsko 1 univ.	3.360.000	302
Španělsko 30.100	110	Belgie	1040	121	Bulharsko 25	134.400	228	Rak.-Uh. 11 univ.	4.240.000	2100
Itálie 59.420	89	Holandsko	1100	157				Rusko 10 univ.	10.650.000	1566
Řecko 3180	62	Rak.-Uh.	1210	144						
Rumunsko 4000	54	Vel. Britan.	1270	96						
Bulharsko 1168	52	Rumunsko	1400	61						
Portugalsko 5640	50	Rusko	1610	54						
Rusko 66.000	42	Srbsko	2400	84						
Srbsko 1000	40	Bulharsko	2880	148						

Analfabetní branže vojenství různých držav evropských.

Z 1000 branží odvedených k tomu má žien a paui nesnaigch:

1 Švédsko	22 Švýcarsko	135 Belgie	380 Itálie
1 Německo	47 Holandsko	220 Rak.-Uh.	620 Rusko
5 Dánsko	53 Francie	300 Řecko	793 Srbsko

Spojené státy Severoamerické.

1 dollar

1 dollar

= 4 kor. 92 hal. = 4 m. 20 pf. něm. = 5 fr. 18 ctmd

Republika Mexická.

1 mexikán.
plastr

= 5 K 18 h = 4 m. 40 pf. něm. = 5 fr. 43 ctmd. = 1 amer. spolk. dollar.

Spojené státy Brailské.

1 milreis

100 milreis

= 2 kor. 70 hal. = 2 m. 29 pf. něm.
= 2 fr. 83 ctmd.

Jiho- a Středoamer. svob. státy.

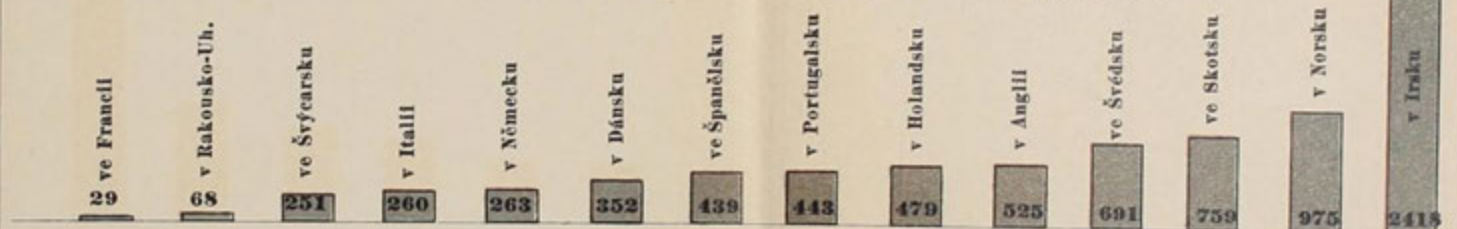
Jednotná měna: 1 peso = 100 centavů (3 realů) = 4 kor. 75 hal. = 4 m. 5 pf. něm. = 5 fr.

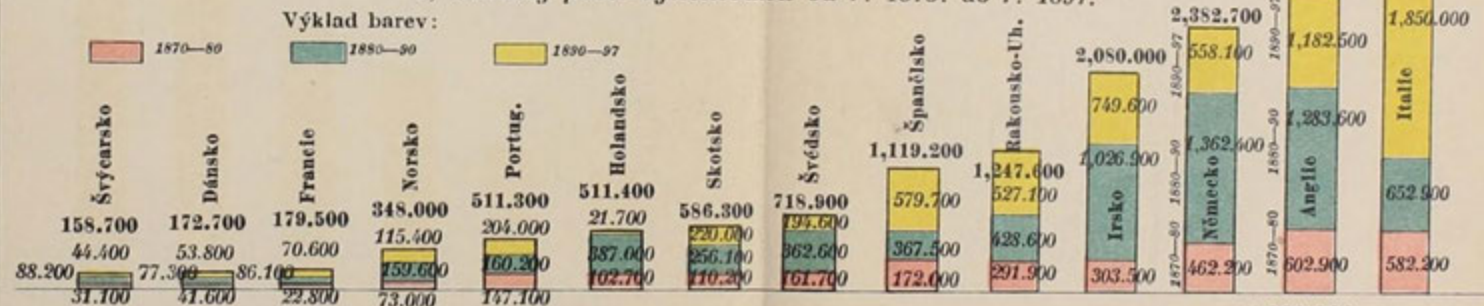
Vystěhovalectví.

Poměr stěhování se do krajín zámořských z jednotlivých držav evropských.

a) Na 100.000 obyv. připadá průměrem posl. 10 let vystěhovalectví:

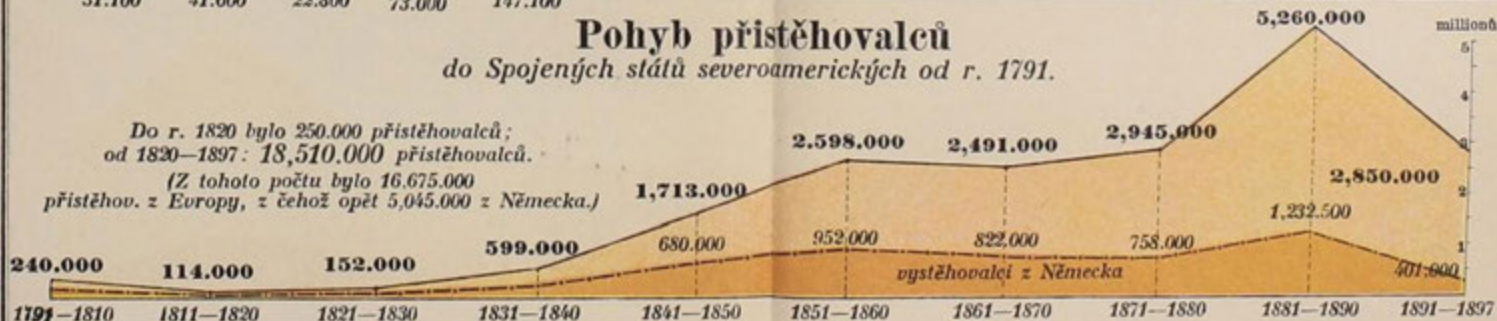

b) Úhrnný počet vystěhovalectví od r. 1870. do r. 1897.

Pohyb přistěhovalectví

do Spojených států severoamerických od r. 1791.

Srovnávací přehled počtu vystěhovalectví do čelnějších krajín zámořských od r. 1870—1897.

Spojené státy severoamerické

11,060.000 přistěhovalectví.

Argentina

2,250.000
přistěhovalectví

Britská

severní Amer.
1,980.400
přistěhovalectví

Brasílie

1,590.000
přistěhovalectví

Australie

1,200.000

Uruguay

370.000

Rak.-Uher. vlajky, říšské a zemské barvy.

Rak.-Uher. vlajka válečná		Kraňsko	
Rak.-Uher. vlajka obchodní		Tirolsko	
Rak. říšské barvy		Vorarlbersko	
Uher. říšské barvy		Halič	
Barvy rak. domu císařského		Bukovina	
Dolní Rakousy		Istrie	
Horní Rakousy		Gorice a Gradiska	
Čechy		Terst	
Morava		Dalmacie	
Slezsko		Bosna	
Solnohrady		Sedmíhradsko	
Štýrsko		Chorvátsko	
Korutany		Slavonie	

Česky upravil Ant. Mikolášek.

Rak.-Uher. řády a čestné odznaky.

(Velkokříže) (Rytířské kříže)

36

Zlaté rouno	řád sv. Štěpána	řád sv. Štěpána	Vojenský zasluzný kříž
R. hvězd. kříže	řád	Leopoldův	Zlatý zasluzný kříž
R. Alžběty Terezie	Vojen. r. Maria Terezie	Vojen. r. Maria Terezie	Stříbrný zasluzný kříž
R. Johanna	Řád železné koruny	Řád železné koruny	Zl. a stříbrn. medaile n. udání
Zlatá medaile "pro meritis et artibus"	Řád Františka Josefa	Řád Františka Josefa	Služebný odznak vojen.
Zlatá medaile "Virtus unius"	Německý řád rytířský	Německý řád rytířský	Zlatý zasluzný kříž pro vojen. dochvilní

Vydáno v roce 1894 G. Freytaga & Berndta ve Vídni.